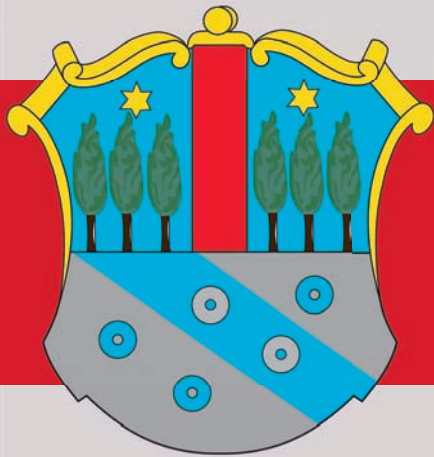

ISSN 1855-7511

Poština plačana pri pošti 2277 Središče ob Dravi

SREDICA

GLASILO OBČINE SREDIŠČE OB DRAVI

letnik III

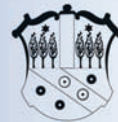
številka 4

december 2009

Želimo vam dobrega zdravja,
zvrhano mero optimizma in
širok krog iskrenih prijateljev.

**PRIJETNO PRAZNOVANJE BOŽIČNIH IN NOVOLETNIH PRAZNIKOV,
V NOVEM LETU PA URESNIČITEV VSEH PRIČAKOVANJ IN ŽELJA**

vam želi
OBČINA SREDIŠČE OB DRAVI

Zdenka Dogša, odgovorna urednica

Polemično? Morda...

»Kako to, da se kot avtorji prispevkov pojavljajo vedno eni in isti ljudje?« ali pa »Ali je to glasilo učiteljev?« sta dve izmed vprašanj, ki sta mi kot urednici bili postavljeni v zvezi s pisci besedil za Sredico. Priznam, da sicer v ne preveč resnem ali celo zlonamernem kontekstu, pa vendar... Po temeljitem premisleku, ki ga zahteva vsaka, tudi najmilejša kritika, sem domnevala, da se morda najde še kdo, ki ne ve, kako v bistvu nastaja vsebina našega glasila.

Verjetno ni treba posebej poudarjati, da izdajatelj Sredice ni časopisna hiša, katere urednik bi pošiljal svoje novinarje in fotoreporterje na različne dogodke, organizacije, da priskrbijo novice, poročila, informacije o njih. Naloga našega uredniškega odbora je, da zbira prispevke, ki jih pripravijo drugi – predstavniki različnih organizacij, društev, interesnih skupin ali pa posamezniki. V njih naj bi predstavljali dogodke, svoje aktivnosti, oblikovali sporočila in drugo. Izjemi sta rubrika »Med nami živijo« in uvodnik ter morda še kakšen prispevek v posamezni izdaji.

Uredniški odbor Sredice v svojih obvestilih vsakokrat sporoči datum, do katerega pričakuje prispevke za naslednjo izdajo in vedno znova pozove občane, da jih pripravijo ter tako pomagajo pri bogatenju vsebine Sredice. Žal je odziv v določenih rokih zelo skromen. Člani odbora zato spremljamo dogajanja v občini in sproti ali pred pripravo izdaje glasila pozivamo predstavnike društev, organizacij, pa tudi posameznike, da nam posredujejo besedila in fotografije za objavo. Velikokrat smo pri tem uspešni, še vedno pa obstajajo organizirane skupine, ki se kljub pozivom in prošnjam še niso predstavile z nobenim svojim prispevkom. Prav tako je tudi zelo malo posameznikov, ki bi s svojimi razmišljanji, literarnimi prispevki, zgodbami ali čim drugim bogatili našo Sredico. Zatorej – če kdaj v njej ne bo zabeleženega kakšnega dogodka, vedite, da nam zapisa o njem organizatorji niso posredovali.

Zato velja toliko večja zahvala vsem tistim, ki so bili v na začetku omenjenem vprašanju mišljeni kot »eni in isti«. Le-ti so dokazali, da so ponosni na svoje delo in aktivnosti svojega društva, da se radi družijo in jim je pri tem lepo, da si želijo, da to izvedo tudi drugi občani in da se jim morda pridružijo. Nenazadnje so dokazali

tudi to, da jim ni težko žrtvovati svojega prostega časa in sesti za mizo ter vse to tudi zapisati. Brez njih bi bila Sredica pusta ali pa je morda sploh ne bi bilo. Hvala vam!

Še posebna zahvala pa gre avtorjem literarnih prispevkov, tudi za pogum, in tistim redkim posameznikom, ki so bolj ali manj redni posredovalci svojih razmišljanj in doživetij.

To, da pa bi se naj kot avtorji člankov prevečkrat pojavljali učitelji, pa mi nekako ne gre skupaj z drugo opazko v kraju, češ da smo učitelji premalo aktivni ali pa da se nas na kakšnem dogodku pogreša. Učiteljev iz domače občine nas je zelo malo, večina jih prihaja od drugod. Poleg že omenjenega uvodnika se moji sodelavci podpisujejo pod prispevke o vrtcu in šoli, o dejavnostih v društvih, pa še o čem. Še zdaleč pa to ni vse, kar bi sicer lahko zanimivega še zapisali. Ob tem mi nehote takoj pride na misel, da bi lahko pripravili prispevek tudi o tem, kako smo se učitelji nekega oktobrskega popoldneva odpeljali nabirat jabolka za učence, ki jih imajo sedaj vsak dan na razpolago od začetka do konca pouka. Denar, namenjen za nabavo jabolka, pa gre za kakšen drug priboljšek. – Ali pa morda o tem, da nas je občina v oktobru obvestila, naj za skupino dvajsetih mladih folklornikov iz Srbije, ki so prišli nastopat za martinovo, organiziramo učence, pri katerih bi naj dvakrat prenočili. In ker razen dveh učenek ni bil nihče drug pripravljen teh otrok sprejeti, so to rešili učitelji. Pa da ne bo pomote! Sedaj, ko je srečanje s temi prijetnimi in veselimi mladimi ljudmi za nami, smo jim za to hvaležni.

O tem, kje smo aktivni učitelji, ali smo dovolj pridni ali premalo, ali se preveč ali pa premalo pojavljamo v Sredici ali kje drugje, naj bo dovolj. Ocene o tem so bile, so in bodo vedno zelo različne. Enako je lahko le dejstvo, da ima vsakdo sam pravico odločati, kako in kje bo preživel svoj prosti čas ter kateri dejavnosti ali interesu ga bo namenil.

Leto gre h kraju, pred nami so prazniki. Prazniki pa so čas, ko se imamo vsi radi, se ne kregamo, smo veseli in dobro mislimo. In verjemite, da dobro mislimo in želimo vse najboljše tudi mi vsi, ki ustvarjamo to naše glasilo. Upam, da se nam v okroglem letu 2010 pridružijo še drugi. Srečno!

SPOŠTOVANE OBČANKE, SPOŠTOVANI OBČANI

Novo leto že trka na vrata, zato vas vabimo, da ga pričakate v domačem kraju, v prijetni družbi znancev in prijateljev

31. decembra 2009 na Trgu talcev, kjer nas bo od 22. ure naprej zabaval ansambel »Mladi spomini«.

Prestop v novo leto bomo pričakali ob ognjemetu, z dobrimi željami pa nas bo v svojem nagovoru pospremil župan Jurij Borko

Občina Središče ob Dravi

Jelka Zidarič Trstenjak, tajnica občine Središče ob Dravi

Poročilo o delu občinske uprave v letu 2009

Spoštovane občanke in občani Občine Središče ob Dravi, leto 2009 se počasi, a zagotovo izteka in že so pred nami nove naloge, novi izzivi in nove priložnosti.

V ta namen podajam okvirno poročilo o delu občinske uprave v letu 2009. Na področju predpisov smo letos na občinski upravi predlagali v sprejem:

- Odlok o oskrbi s pitno vodo na območju občin Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž
- Odlok o zaključnem računu proračuna Občine Središče ob Dravi za leto 2008
- Pravilnik o sprejemu in izpisu otrok v Vrtec Navihanček pri OŠ Središče ob Dravi in načinu obračunavanja oskrbnine
- Odlok o plakativanju v Občini Središče ob Dravi
- Sklep o določitvi in organiziranju enot, služb in drugih organov za opravljanje nalog zaščite, reševanja in pomoči v Občini Središče ob Dravi
- Letna programa športa in kulture v letu 2009

Prav tako so bili podani v obravnavo tudi drugi predpisi:

Odlok o odvajanju in čiščenju odpadnih in padavinskih voda in

Odlok o javni razsvetljavi in podelitvi koncesije.

V letu 2009 smo tako pričeli tudi z izdajanjem občinskega uradnega glasila, v katerem so objavljeni vsi sprejeti akti Občinskega sveta občine Središče ob Dravi.

Uradno glasilo je objavljeno tudi na spletni strani. Možno je celoletno naročilo uradnega glasila, če plačate stroške tiskanja in poštnine.

Organiziran je bil štab Civilne zaščite in reševanja. Podpisali smo pogodbe z izvajalci – s Komunalnim podjetjem Ormož, z Rdečim križem Ormož, z Zdravstvenim domom Ormož, s Centrom za socialno delo Ormož, z Radiem Ormož.

Za pridobitev sredstev smo se prijavili na javne razpise. Uspešno smo pridobili sredstva

- za obnovo lokalnih cest Loperšice – Šalovci – Vitan (iz Evropskega sklada za regionalni razvoj); dela se že izvajajo;
- za obnovo celostne podobe trga Središče ob Dravi (iz Sklada za kmetijski razvoj - Razvoj in obnova vasi);
- za obnovo strehe na »Orlani« (del sredstev s prostovoljnimi prispevki občanov celotne občine, del sredstev iz proračuna občine);
- za sofinanciranje javnih del iz Evropskega sklada za socialni razvoj, zaposleni so izvajali dela na področju komunalnih storitev;
- za izgradnjo širokopasovnega omrežja v naseljih Šalovci in Godeninci;
- za najem ugodnega kredita prek Javnega sklada RS za regionalni razvoj in razvoj podeželja.

Prijavili pa smo se tudi na razpis Ministrstva za kulturo za obnovo fasade, zamenjavo oken in vrat na »Orlani«.

Na podlagi javnih razpisov so bili izdelani projekti za pridobitev gradbenih dovoljenj za obnovo trga v Središču ob Dravi in izgradnjo vodovoda »Lipje«. V postopku izdelave pa so tudi projekti za pridobitev gradbenih dovoljenj za pločnik Obrež in izgradnjo vodovoda od Ormoža do Središča ob Dravi. Izdelane so bile strokovne podlage za obrtno cono Lipje.

V letu 2009 so bile pripravljene in podpisane pogodbe z javnimi zavodi, ki so sofinancirani iz proračuna Občine Središče ob Dravi.

V skladu s sprejetimi predpisi so bili objavljeni in zaključeni javni razpisi za dodelitev proračunskih sredstev za delovanje društev na področju športa, kulture, turizma, humanitarnih in drugih dejavnosti. Izveden je bil javni razpis iz požarne takse za delovanje gasilskih društev.

Uspešno je bil zaključen razpis za dodelitev sredstev za razvoj kmetijstva. Zaključena sta oba razpisa za podelitev občinskih štipendij in podeljene so bile tri štipendije za dodiplomski študij.

Srednješolcem so bile izdane odločbe o izplačilu enkratne denarne subvencije za prevoz.

Za rojstvo novorojencev je bilo do sedaj izdanih osemnajst odločb. Pri svojem delu pa se tudi pri nas srečujemo s socialnimi stiskami ljudi, ki so jim bile že izdane odločbe o enkratni denarni socialni pomoči. Prav tako se izdajajo odločbe o priznanju statusa zavarovanca, saj je v letošnjem letu opazno povečanje vlog za prijavo v obvezno zdravstveno zavarovanje.

V tem letu smo se registrirali za namen DDV, kar pomeni da smo davčni zavezanec. Registracija je bila potrebna za povrnitev DDV pri izgradnji širokopasovnega omrežja. Povrnili se bo DDV v višini 87.000 €. Na občinski upravi smo pripravili vse potrebno za podpis pogodbe z vsemi pogodbenimi strankami za povrnitev DDV. Predvidevamo, da bo vrnjen DDV tudi pri drugih investicijah (vodovod).

Zaključene so nekatere geodetske odmere za ureditev lastništva na objektih, ki jih je zgradila in financirala občina.

Za pomoč pri sofinanciranju pri obnovi Osnovne šole Središče ob Dravi, ki je bila ena največjih investicij in projektov, ki se jih je lotila občina Središče ob Dravi, izrekam ob tej priložnosti zahvalo Ministrstvu za šolstvo in šport Republike Slovenije.

Posebna pohvala in zahvala pa je namenjena mojim sodelavcem na občinski upravi, ki so s svojim delom in prizadevnostjo pripomogli, da se je tako velik projekt uspešno in pravočasno zaključil.

S tem projektom so tako vsem osnovnošolcem naše občine omogočeni kvalitetni in zdravi učni pogoji.

Želim vam srečno in zadovoljno leto, ki je pred nami.

OBVESTILA UREDNIŠKEGA ODBORA

Prispevke za glasilo, rešitve križank in nagradnih vprašanj pošiljajte na naslov: Uredniški odbor Sredice, Občina Središče ob Dravi, Trg talcev 4, 2277 Središče ob Dravi ali v elektronski obliki na urednistvo@sredisce-ob-dravi.si, lahko pa jih oddate tudi v poštni nabiralnik v avli občinske zgradbe.

Za naslednjo številko glasila pričakujemo vaše prispevke do 20. februarja 2010.

Vsem zainteresiranim sporočamo, da so donacije za glasilo Sredica možne na račun: Občina Središče ob Dravi, številka transakcijskega računa 01402-0100020268, s pripisom: donacija za Sredico in sklicem: 00-7301. Donacije bodo namenjene pokrivanju stroškov izhajanja Sredice.

Vsem avtorjem prispevkov se iskreno zahvaljujemo in si želimo uspešnega sodelovanja tudi v prihodnje, hkrati pa pozivamo vsa društva in organizacije, da sproti pripravite in posredujete prispevke o aktivnostih, ki jih izvajate.

Bralce Sredice vabimo, da se nam pridružijo s svojimi prispevki in tako pomagajo pri ustvarjanju našega občinskega glasila.

Uredniški odbor si pridržuje pravico spremembe naslova, izbire in krajšanja člankov. Pred objavo v glasilo so vsi teksti lektorirani. Avtorje prispevkov, ki želijo po lektoriranju ponovno pregledati svoje besedilo, prosimo, da to navedejo ob oddaji prispevka.

Vsem reševalcem križanke 3/09, ki so poslali pravilna gesla, čestitamo in se zahvaljujemo za sodelovanje. Kot dobitnik nagrade – DVD predvajalnik v trgovini Elektroset Grabe, je bil izžreban Slavko Tkalec, Trška 9, Središče ob Dravi.

**Člani uredniškega odbora vam želimo
vse dobro v prihajajočem letu**

Jurij Borko, župan

Ureditev trga v Središču ob Dravi

Investicijo ureditve trga in ulic v neposredni bližini trga v Središču ob Dravi smo v proračun zastavili že v letu 2008. Najprej smo pričeli v letu 2008 pridobivati ponudbe za izdelavo idejne zasnove za ureditev trga in ulic v neposredni bližini. Kot najugodnejši ponudnik zanj je bilo izbrano podjetje Projekta Ptuj, s katerim smo uskladili osnove ureditve omenjenega področja. Pri predlogih so sodelovali odbori in občinski svetniki. Pri obravnavi in predstavitvi idejne zasnove smo zraven omenjenih predlagateljev povabili še občane, ki živijo na območju trga, in vaški svet Središče ob Dravi. Javna razprava je potekala v dvorani Sokolana. Podanih je bilo le nekaj manjših pripomb in predlogov za ureditev. Po uskladitvi letih je Projekta Ptuj pripravila končno idejno zasnovo, ki smo jo obravnavali in sprejeli na Občinskem svetu.

Po potrditvi smo pristopili k ponovnemu zbiranju ponudb za izdelavo dokumentacije za gradbeno dovoljenje in projektov za izvedbo (PGD in PZI dokumentacija). V postopku izbire izvajalca je bilo izbrano podjetje Projekta Ptuj, ki je ponudilo najbolj ugodno ceno (22.000 EUR). Po sklenitvi pogodbe je izdelana PGD dokumentacija, na osnovi katere smo dali v decembru 2008 vlogo za gradbeno dovoljenje. Na vloženo dokumentacijo je Zavod za kulturno dediščino Maribor, kot soglasodajalec, podal kar nekaj pripomb, na osnovi katerih smo v februarju in marcu 2009 izvedli usklajevanja skupaj s projektantom. Glavne spremembe pri projektu so bile: pločniki oz. pohodne poti se v nekaterih delih odmaknejo od cestišča, ločene so z zelenicami. Za javno razsvetljavo bi naj postavili namesto klasičnih aluminijastih kandelabrov stilske. Take priporočajo za urejanje zaščitenejših starejših mestnih in krajevnih jeder. Seveda je ta sprememba in uskladitev prinesla tudi nekaj finančnih sprememb.

Po spremembi PGD dokumentacije smo v aprilu ponovno vložili zahtevek za gradbeno dovoljenje in ga tudi pridobili. Projekt je razdeljen v dve fazi. V fazi I je predvidena ureditev pločnikov, pohodnih poti in cest, v II. fazi pa ureditev javne razsvetljave območja trga, zasaditev in pripadajoča oprema s tablam, klopmi in stojnicami, ki bi služile za manjše sejme in prireditve. Ureditev trga predvideva zaprtje prometnice ob občini. Prostor pa bi uredili za

razne prireditve, sejme ipd., prostor namenjen občanom. V sklopu projekta sta predvideni tudi dve parkirišči, prvo za gasilskim domom, drugo na platuju nasproti kapele, kjer bi uredili tudi dovoz do vrtca.

V mesecu juniju smo izvedli javni razpis za fazo I in po zaključnem postopku izbrali najugodnejšega ponudnika, to je Cestno podjetje Maribor (CPM), ki je v mesecu septembru pričelo z deli na pločnikih, pohodnih poteh in cestah, kjer urejamo tudi meteorno kanalizacijo. V zemljo so bili položeni vodi za javno razsvetljavo in električni vodi za priključitev zgradb na območju trga. Z Elektrom Ptuj smo sklenili pogodbo, da se vse nadzemne vode za elektriko na območju trga položi v zemljo, kar bo omogočilo odstranitev lesenih električnih drogov. Pločniki pri Mercatorju in na lokaciji stara pošta - oljarna bodo izvedeni v asfaltni izvedbi, ostale pohodne poti na območju trga in sam trg pa bodo tlakovane. Vrednost podpisane pogodbe za I. fazo, skupaj z javno razsvetljavo, je 184.000 EUR, ne vključuje pa prenove cest in izgradnje parkirišč.

V mesecu aprilu sta Občinska uprava občine Središče ob Dravi in Javna razvojna agencija Ormož (JARA) pričeli pripravljati dokumentacijo za razpis Razvoj podeželja - ukrep 322, kjer bi preko Ministrstva za kmetijstvo pridobili evropska sredstva za sofinanciranje II. faze projekta. Po oddaji prijave, usklajevanju in dopolnitvah smo pridobili pozitiven sklep za sofinanciranje v višini 215.000 EUR v letu 2010, kar predstavlja 37 % stroškov. Vsekakor je to znatna finančna pomoč pri izvedbi projekta, za kar izrekam pohvalo Občinski upravi in JARA Ormož.

Če bodo vremenski pogoji v mesecu decembru dovoljevali, bomo I. fazo poskušali zaključiti in v začetku leta 2010 razpisali izvedbo II. faze, kar bi pomenilo, da do jeseni 2010 projekt zaključimo. Za I. fazo smo zagotovili tudi nekaj sredstev v letu 2010, namenili pa bi jih za preplastitev cest v območju trga, posebej tam, kjer je to zaradi sanacije in gradnje nujno potrebno.

Ureditev trga in okolice bo polepšala videz starega občinskega jedra, prispevala pa bo k novim možnostim za razne prireditve in turistično ponudbo. To je potrebno izkoristiti, saj so v neposredni bližini muzej, kapela, oljarna, Splavnica in ostale zanimivosti, ki jih lahko ponudimo turistom in izletnikom ob obisku naše občine.

Občinska uprava

OBVESTILO ZA OBČANE

Ker ste nekateri občani spregledali v prejšnji Sredici ponudbo za nakup zastav in drugih izdelkov za izobešanje ob praznikih, ponovno objavljamo to informacijo:

V letu 2008 je bil sprejet Odlok o grbu in zastavi Občine Središče ob Dravi; v njem pa tudi o prenovi našega starega grba. O odloku smo že objavili članek v eni od letošnjih izdaj Sredice. Po sprejetju odloka smo pristopili k zbiranju ponudb za izdelavo zastav (občinske, državne in evropske), ki jih izobešamo ob državnih in občinskih praznikih, ter ob raznih prireditvah in protokolarnih dogodkih. Zastave bomo izobešali v vseh krajih naše občine. To nalogo bo opravljalo Komunalno podjetje Ormož, po pripravljenem seznamu.

Naročili smo tudi zadostno število zastav, palic in nosilcev za naše občane, saj je bil izražen velik interes za nabavo le-teh. Če želite nabaviti in izobešati zastave tudi na svoji hiši ali drugih objektih, prosim, sporočite to v tajništvo občine, na telefonsko številko 741 66 10, ali se oglašite na občini. Cena posameznih zastav in materiala za izobešanje je:

- zastava slovenska 140 x 70 cm	5,40 EUR
- zastava občinska 140 x 70 cm	21,04 EUR
- zastava evropska 140 x 70 cm	5,40 EUR

- palica za zastavo 160 cm 3x	12,60 EUR
- kovinski nosilec za tri zastave	15,60 EUR
Skupaj komplet zastav, palic in nosilec =	60,04 EUR

Po želji lahko kupite tudi posamezne zastave ali material za izobešanje. Z izobešanjem zastav izražamo svojo pripadnost in spoštovanje državi, občini in kraju ter krepimo svojo domoljubnost.

Zastava občine se izobeša:

1. ob praznikih Republike Slovenije, in sicer:
 - na Prešernov dan, slovenski kulturni praznik, 8. februarja
 - na dan upora proti okupatorju, 27. aprila
 - na praznik dela, 1. in 2. maja
 - na dan državnosti, 25. junija
 - na dan samostojnosti, 26. decembra
2. ob občinskem prazniku
3. ob pomembnejših kulturnih, športnih in drugih prireditvah
4. ob uradnih obiskih

Vrstni red izobešanja zastav (gledano od spredaj):

- v sredini zastava Republike Slovenije
- levo zastava Evropske unije
- desno zastava Občine Središče ob Dravi

Ivan Viher

Urejanje območja Splavnice

Udeleženci spomladanskih čistilnih akcij iz Središča smo zadnja leta ugotavljali, da je potok Trnava zanemarjen. V strugi najdemo marsikaj, kar vanjo ne sodi: od plastike, gum, gradbenih in gospodinjstvih odpadkov, kurišč škodljive embalaže in na koncu do tega, da vanjo spuščamo fekalne odplake. Najslabše je stanje okrog Splavnice in navzdol skozi naselje.

Narava nas je obdarila z enkratnim bogastvom, s tekočo vodo skozi naše naselje. Naši predniki so, ob zelo skromnih tehničnih možnostih, dobro skrbeli za ta neprecenljiv življenjski vir. Poskrbeli so za vodne pregrade in s tem ohranjali dokaj stalen pretok vode. Razumno so vzdrževali drevje in drugo zarast na brežinah itd. Na žalost danes ni tako.

V razvitejših deželah se zavedajo pomena tekočih voda, zato imajo najlepše urejene predele krajev in mest ob rekah in potokih. Tudi mi imamo priložnost, da izkoristimo dano naravno bogastvo in v nekaj letih lepo uredimo območje celega vodotoka, vključno z rešitvijo kanalizacije fekalnih odplak. Pri vsaki stvari, ki jo želimo spremeniti na bolje, se je potrebno vprašati, kaj lahko in kaj zmoremo storiti, da bi stanje izboljšali.

Šestnajstega aprila smo se zbrali na sestanku vsi člani vaškega odbora in vsi občinski svetniki iz Središča in se pogovarjali o problematiki. Dogovorili smo se, da bomo organizirali delovno skupino, ki bo poskrbela, da se začne s postopnim urejanjem območja Trnave, s poudarkom na Splavnici in njeni okolici, kjer je divje odlagališče smeti. Stekli so pogovori z Lovsko družino Središče in Ribiško družino Ormož, Vodnim gospodarskim podjetjem Drava Ptuj in Agencijo za okolje in prostor Republike Slovenije. Prebivalce Središča smo povabili, da se prijavijo za prostovoljno delo pri urejanju območja okrog Splavnice.

Drugega junija smo opravili razširjeni sestanek, na katerem je župan Jurij Borko predstavil pobudo o ureditvi Splavnice in oko-

lice potoka Trnave, ki je v predlogu prostorskega načrta občine opredeljena kot rekreacijska cona. V tej zvezi je bilo opravljenih več aktivnosti in sestankov: sestanek z direktorjem VGP Drava in predstavnikom ARSO, ogled terena s projektantom iz VGP Drava Ptuj, ki je izdelal idejni načrt za sanacijo zapornic. Za prostovoljno delo se je pozitivno odzvalo šestindvajset občanov, imamo pa tudi možnost, da pri delu sodelujejo zaposleni prek javnih del.

Lovska družina Središče podpira ureditev, pozdravlja, da je k temu pristopila občina. Ureditev Splavnice bo izboljšala hidrološke razmere v potoku Trnava in omogočala tudi uresničitev nekaterih drugih pozitivnih projektov. Ohranila se bo naravna in tehnična dediščina. Ribiška družina Ormož podpira pobudo in bo aktivno sodelovala in pomagala pri pridobitvi soglasja pri Zavodu za ribištvo. Uredila bo tudi ribnik na mestu stare Splavnice. Temeljni cilj je, da se ohranja čim bolj stalen pretok vode in s tem življenje v potoku.

Nadaljevanje na naslednji strani

Nadaljevanje s prejšnje strani

Nakazali smo dober projekt, ki ima dobro vizijo in cilje, moramo pa se ustrezno organizirati, da ga uresničimo. Potrebno bo pridobiti vsa soglasja, pri čemer računamo na sodelovanje VGP Drava, občine, društev, zavoda za ribištvo... S čiščenjem divjega odlagališča odpadkov in druge navlake bomo začeli takoj.

V juliju smo izvedli tri akcije prostovoljcev, na katerih je sodelovalo od trinajst do šestnajst ljudi. Delali smo ob sobotah od osmih do dvanajstih in očistili glavino prostora. Pri čiščenju so zelo veliko pomagali tudi delavci javnih del, ki so skupaj delali devetnajst delovnih dni, in sicer od sedme do trinajste ure. V mesecu septembru je podjetje Jeruzalem SAT – oljarna in mešalnica odstranilo vse gradbene in druge odpadke. V oktobru pa smo imeli dve akciji prostovoljcev in poravnali zemljo.

Sedmega oktobra smo imeli sestanek, ki je bil razširjen s predstavniki Zavoda za gozdove, Javne agencije za razvoj Ormož in podjetja Jeruzalem SAT d.d.. Seznanili smo se z že opravljenim delom in sprejeli sklep, da vse sodelujoče, to je: VGP Drava, Ribiško družino Ormož, Lovsko družino Središče, Zavod za gozdove, Občino Središče ter druge zainteresirane, povabimo, da podajo predloge

za ureditev območja Splavnice. V dosedanjih razpravah je bilo nakazanih nekaj idej: ureditev naravoslovne učne poti, gozdne učne poti, sprehajalne poti, zapornice z mostičkom za pešce, ribnika, bioenergetske točke i.dr.. Na osnovi vseh zbranih idej in predlogov bomo izdelali ureditveni načrt za območje Splavnice ter si pridobili vsa potrebna soglasja in dovoljenja. Načrt bomo finančno ovrednotili in se prijavili na ustrezen natečaj za pridobitev državnih, mogoče tudi evropskih sredstev.

V prihodnjih letih je potrebno nadaljevati z urejanjem celotnega vodotoka, zlasti odseka skozi naselje, in z načrtovanjem ter izgradnjo fekalne kanalizacije. Pri urejanju si lahko mnogo pomagamo s prostovoljnim delom in z javnimi deli. Prepričan sem, da bo pripravljenost za prostovoljno delo velika in da bomo v prihodnjem letu nadaljevali začeto z enako vnemo.

Vsem prostovoljcem, delavcem javnih del, kolektivu oljarne in mešalnice in drugim, ki so kakorkoli pomagali pri letošnjih akcijah, se zahvaljujem za vloženi trud ter vam voščim prijetne božične praznike in srečno novo leto.

Luka Madjar, GIZ - DZP (Gospodarsko interesno združenje za distribucijo zemeljskega plina)

Razmislek o zamenjavi energenta

Zaradi nizkih temperatur že v začetku oktobra se je kurilna sezona v letošnjem letu začela precej zgodaj. Tudi izkušnje iz preteklih let kažejo, da postajajo kurilne sezone vse daljše, zato je smiseln razmislek o zamenjavi obstoječega energenta s cenovno konkurenčnim in okolju prijaznim zemeljskim plinom. Energetski strokovnjaki vam bodo sicer svetovali prehod na obnovljive vire energije, ampak njihova uporaba je zaenkrat še dokaj omejena, kar še posebej velja za urbana oziroma večstanovanjska naselja. Tudi zaradi promocije uporabe obnovljivih virov energije se vse premalo gospodinjstev odloča za zemeljski plin, ne glede na razvejanost in dostopnost plinovodnega omrežja, ki sega skorajda že do vsakega gospodinjstva.

V času, ko se vedno bolj soočamo s posledicami podnebnih sprememb, je razmislek o prehodu na zemeljski plin še posebej utemeljen in okoljsko odgovoren. V primerjavi s premogom in nafto zemeljski plin vsebuje zanemarljivo malo žvepla, precej nižje so tudi ostale vrednosti škodljivih snovi, ki se sproščajo pri gorenju, kot so CO₂, ogljikov monoksid, dušikovi oksidi. Prav tako skoraj ni prašnih delcev, ki so hud onesnaževalec urbanih naselij. Pri zgorevanju zemeljskega plina se v zrak sprošča kar za tretjino manj CO₂ kot pri zgorevanju premoga ali kurilnega olja, ki je eden od glavnih povzročiteljev učinka tople grede in segrevanja ozračja.

Slovenija ima dostop do različnih virov zemeljskega plina v Severni Afriki, Rusiji in državah Evropske unije. Za zadovoljevanje povečane porabe zemeljskega plina v zimskih mesecih pa distributerji uporabljajo tudi zakupljene kapacitete v podzemnih skladiščih zemeljskega plina v Avstriji in na Hrvaškem. Gospodinjstvi odjemalci v Sloveniji imajo zagotovljeno neprekinjeno dobavo zemeljskega plina, saj sodijo med tako imenovano zaščiteno skupino odjemalcev, za katere nikoli ne sme zmanjkati zemeljskega plina.

Zemeljski plin je cenovno konkurenčen energent - tako glede same investicije kot tudi končne porabe - v gospodinjstvih. Še posebej, če se novi odjemalci odločajo za kondenzacijske kotle, ki zaradi dobrega izgorevanja za 30 odstotkov zmanjšajo porabo energije. Tudi končna cena zemeljskega plina se je v zadnjem letu znižala za približno 30 odstotkov. V prihajajoči zimi se sicer lahko pričakuje minimalen dvig cen zemeljskega plina, toda po izračunih Gospodarskega interesnega združenja za distribucijo zemeljskega plina se ta naj ne bi povišala v povprečju za več kot 2,9 centa na Sm³ porabljenega plina oziroma 3,5 centa z vključenim davkom, kar znese približno 6 odstotkov.

Poleg cenovne konkurenčnosti in okoljske prijaznosti sta izmed ključnih koristi za uporabnika tudi raznolikost in udobnost uporabe, ki jo nudi zemeljski plin. Saj en sam energent, ki ne potrebuje nobenega dodatnega prostora za skladiščenje, lahko ogreva ali hladi, uporablja se ga za pripravo tople sanitarne vode in za kuhanje.

Anita Kosec

MED NAMI ŽIVIMO

OD USTANOVITVE DRUŠTVA DO PODPRESEDNIKA SLOVENSKE VETERANSKE AVTO MOTO ZVEZE IN SVETOVNEGA REKORDA

Središče ob Dravi je uradno dobilo v začetku junija 2006 društvo Hrošč, z namenom ohranjanja tehnične in kulturne dediščine z zbiranjem, obnavljanjem, restavriranjem vozil, opreme, literature in ostalega gradiva ter z nenehnim izobraževanjem članov, ki prihajajo s širšega območja. Mlado društvo se je v teh letih lotilo velikih podvigov, tudi svetovno odmevnih. Največja preizkušnja jih čaka prihodnje leto, ko odhajajo s starodobniki v Moskvo. Več kot dovolj razlogov, da smo na klepet povabili predsednika društva in podpredsednika Slovenske veteranske avto-moto zveze Franca Škrjanca.

Od kod sploh ideja za ustanovitev društva, ki bo ohranjalo tehnično in kulturno dediščino?

F. Škrjanec: »Ideja in želja je bila že zelo dolgo prisotna, saj sem se kot tehnični komisar že prej gibal med starodobniki. In tudi želja, da bi nadaljevali na temeljih nekdanjega AMD Središče ob Dravi, je bila nemogoča, ker je to društvo s precejšnjo tradicijo bilo likvidirano. Od njega je ostala popolna ničla, kar je ogromna ter nepopravljiva škoda. S tem dejstvom sem se moral sprijazniti, nagovoriti prijatelje in ljubitelje starodobništva, ki smo se že prej veliko let družili in skupaj obiskovali razne oldtimer rallyje, na ustanovitev novega društva. Tako je Središče ob Dravi uradno dobilo v začetku junija 2006 društvo Hrošč, z namenom ohranjanja tehnične kulturne dediščine z zbiranjem, obnavljanjem, restavriranjem vozil, opreme, literature in ostalega gradiva. Z nenehnim izobraževanjem članov, ki prihajajo iz domala celotne severovzhodne Slovenije, od Lendave, Murske Sobote, Maribora, Ptuja, Ormoža in Rogaške Slatine. Tega istega leta smo bili sprejeti v članstvo SVAMZ (Slovenske veteranske avto-moto zveze). Nato je sledilo članstvo v FIVA. Ker smo relativno zelo kmalu izpolnili načrtane cilje, smo lansko leto spremenili ime v Društvo starih vozil, v katerem delujeta dve sekciji in smo na pragu ustanovitve tretje. Ime smo spremenili zaradi zelo velikega interesa članstva z različnimi vozili.«

Prej ste dejali, da ste bili tehnični komisar. Kaj to pomeni?

F. Škrjanec: »Tehnični komisar je oseba, ki ocenjuje istovetnost vozila za pridobitev certifikata starodobnega vozila, ki je starejše od petindvajset let, seveda po oddani vlogi, ki jo vložijo lastniki vozila. Za zelo redka ali posebna vozila pa je spodnja meja dvajset let starosti, ampak po zelo strogo določenih pravilih. Zelo dobro mora biti izobražen na področju original-

nosti, restavriranja, avtentičnosti, predelave vozil, poznati mora motoroznanstvo, tehnologijo in še ogromno kopico drugih stvari, ker je to zelo obširno področje. Zato je veljavnost licence samo eno leto in se mora vsako leto podaljševati z opravljenimi izpiti ter obveznimi izobraževalnimi seminarji. Tudi naše društvo je lansko leto dobilo zaupanje SVAMZ za organizacijo takega seminarja, ki smo ga uspešno izpeljali v naši Sokolani. V našem društvu sem za zdaj edini, globoko pa upam, da bomo letos uspeli izsolati še enega, kar bi bilo zelo pomembno tudi za celotno slovensko starodobništvo.«

Ljubezen do ohranjanja tehnične kulture prenašate tudi na mladi rod

F. Škrjanec: »V našem društvu deluje tudi prometno-tehnični krožek za osnovnošolce, kjer mlade učimo predvsem o prometni kulturi in vzgoji, motoroznanstvu, tehnični kulturi ter jim počasi vsajamo ljubezen do stare tehnike. Največji poudarek pa dajemo prometni vzgoji, ki je bolj pomembna od prometnih kazni ter preventivnih akcij, brošur... Na žalost se tudi starši tega ne zavedajo dovolj. Saj neposluh za glasbo in nesmisel za recitiranje... ni nevaren in s tem nikogar ne ogrožajo. Če pa si prometno nepismen in nevzgojen, so posledice lahko katastrofalne in tragične. In ne zavedamo se, da tu ni popravnega izpita. Upam, da bomo letos tudi tretje šolsko leto nadaljevali, čeprav nas pestijo prostorski in finančni problemi.«

Kakšen voznik park premorete v društvu?

F. Škrjanec: »Vsa vozila v našem društvu so najlepša in najzanimivejša, dobesedno vsa so vredna enakega spoštovanja. Kar na žalost ne velja vsepovsod. Največja napaka je deliti vozila na najboljše, najlepša, najbolj vredna... Ali pa celo po statusnem položaju lastnika. Potrebno je spoštovati trud vsakega posameznika, lastnika »oldtimerja«, saj je vloženo ogromno časa, denarja, dela, ljubezni... Mi očitno še zmeraj nekako ne moremo dojeti, da moramo prvenstveno spoštovati ideje, dizajn, tehnologijo in vse ostalo, kar spada zraven takratnih blagovnih znamk in časa, v katerem so nastala. Da se vozila razvrščajo samo po kategorijah FIVE, ki so zelo natančna, in to je sedem skupin po točno določenih pravilih, ki pa bazirajo na letu izdelave. Tu je predvsem pomembna avtentičnost, originalnost, izvorno stanje... Saj večina ljudi sploh ne ve, da sta legendarni trabant in audi prišla iz iste tovarne. Nato pa »strokovno« ocenjujejo vrednost teh istih vozil in to ponavadi v javnih prostorih, kjer se točijo razne pijače.«

Sodelujete tudi z drugimi društvi in ustanovami, tako doma kot tudi v tujini...

F. Škrjanec: »Najprej bi poudaril odlično sodelovanje in odnose s SVAMZ in njenim generalnim sekretarjem Petrom Gromom, ki je tudi tvorec slovenskega starodobništva. Prek zveze lahko vplivamo na vladne institucije - ministrstva pri oblikovanju zakonov na področju ohranjanja tehnične kulturne dediščine, potem cestno prometne predpise, meritve izpušnih plinov, registracije vozil, zavarovalništva, uvoza starodobnikov, homologacije, certifikatov... No, zadnji uspeh tega našega dela pa so nove registrske tablice za starodobnike z oznako MV, kot muzejsko vozilo, brez oznake mesta. Ki pa bodo vsaj upamo, po obljubah ministrstva, prišle zelo hitro. Ker je SVAMZ članica FIVA, pomeni krovne svetovne organizacije, imamo tudi z njo zelo dobro sodelovanje. V Sloveniji naša aktivnost zajema vse regije, skoraj ni pomembnega dogodka, na katerem ne bi sodelovali. V tujini smo prisotni od Hrvaške, Avstrije, Madžarske, Bosne in Hercegovine, Poljske, Slovaške, tudi Srbije. Letno tako »oddelamo« okrog dvajset prireditiv.

Zato bi se tudi javno zahvalil vsem aktivnim članom ter vsem ostalim, ki nam na katerikoli način pomagajo, saj je posebno v teh težkih časih taka aktivnost ogromen finančni zalogaj za vsakega posameznika. Da ne omenjam stroškov, ki jih moraš vložiti v vozilo in njegovo vzdrževanje. Zahvalil bi se tudi naši občini ter sponzorjem, ki nam prispevajo vsaj manjši del stroškov, ki so potrebni za nemoteno delovanje društva.«

Nadaljevanje na naslednji strani

Nadaljevanje s prejšnje strani

Priča smo bili tudi številnim velikim prireditvam, podvigom in svetovnim rekordom...

F. Škrjanec: »Bilo jih je kar veliko. No, jaz gledam na to iz drugačnega kota. Že ko se odpelješ na kakšen rally, oddaljen npr. 200 km in tam prevoziš približno še 100 km ter se v novodobnem prometu srečno vrneš domov z vozilom starim štirideset ali več let, je to že podvig. No vseeno bom izdvojil vsaj nekaj. In to so FIVA WORLD MOTORCYCLE RALLY 2008, (svetovno prvenstvo starodobnih motornih koles), nato 1000 km v 24 urah skozi pet držav, ekstremno težak in nevaren Vršič, pa potem Poljska, pa mercedesi v Središču, potem letos petdnevni CLASSIC MARATHON - Avstrija, Hrvaška ter dva dni Slovenija), v organizaciji angleške rally asociacije... Tu bi poudaril ekskluzivni festival starodobnih vozil CODELLI, ki je vsako leto v Ljubljani na Gospodarskem razstavišču. Ampak ne zaradi Ljubljane in tudi ne zaradi barona CODELLIJA, velikega izumitelja ter lastnika prvega avtomobila na Slovenskem, po katerem se tudi imenuje prireditev, ter Kodeljevo, o katerem je bilo napisano veliko knjig. Pisci pa niso imeli te sreče ali pa premalo vztrajnosti, da bi poiskali edino še živečo osebo, ki je bila zaposlena pri baronu Codelliju, ki ga je osebno poznala. Baron je bil boter njenima otrokoma. To je Julijana Ažman iz Godenincev. Koliko to odkritje pomeni, si lahko sami predstavljate. No in na koncu še moram povedati, da smo 27. septembra letos ob 10-letnici SVAMZ postavili nov svetovni rekord starodobnih vozil s certifikati na eni prireditvi in to s 1072 vozili. Ta podvig je vreden velikega spoštovanja, saj drugim državam, ki so enormno večje kot Slovenija, še to ni uspelo. Kraj dogajanja je bil seveda v zibelki slovenskega starodobništva, na Vranskem.«

Z vsemi omenjenimi prireditvami in dogodki zagotovo poskrbite za promocijo občine in širše regije...

F. Škrjanec: »Kakšnih šest let nazaj, v začetku našega delovanja, so nas res čudno gledali, ko smo se pojavili v naših klubskih oblačilih s središko zastavo na kakih petičnih prireditvah kje v primorski, ljubljanski ali drugi regiji. Začela so slediti vprašanja, od kod pa ste, kje pa je to, zraven česa je... Aha, to je tam nekje. Zadnjih nekaj let moram ponosno povedati, da so se stvari popolnoma spremenile. Da tudi v tujini natančno vedo, od kod prihajamo, da smo postali pravi promotor naših krajev, da imamo zelo veliko in pomembno vlogo v starodobniškem slovenskem prostoru in tudi zunaj naših meja. Vabila prihajajo celo iz Srbije, Slovaške, Poljske, Madžarske in Slovaške. Izvajamo razna strokovna predavanja, ne samo doma, ampak tudi v tujini. Zadnje tako predavanje je bilo 14. in 15. novembra letos, ko sva s Petrom Gromom predavala v srbski Subotici. Uspeli smo, postali smo prepoznavni. Na nek način smo uspeli reklamirati tudi ta nov duh, ki se po moji oceni preslabo prebujata v naših krajih. Na vsakem potovanju smo oboroženi s kopico reklamnega materiala iz celotne regije. Tako, da zdaj vsi zelo dobro vedo za našo novo občino, središko oljarno, vrhunska vina in vse ostalo, kar je specifično za naše kraje. Da ne govorim o naših naravnih lepota. Mogoče se sami res preslabo zavedamo, kje živimo. To govorim iz lastnih izkušenj, ki jih doživljam vsak teden na drugem koncu, doma ali v tujini, kjer se srečujemo in sklepamo nova poznanstva med različnimi ljudmi od znanih gospodarstvenikov, politikov, medijskih oseb, ki so navdušeni nad našimi kraji. In škoda je, da se ta naša poznanstva ne vedo bolje izkoristiti. Vse te naše aktivnosti so tudi na naši spletni strani www.drustvo-starihvozil.com. K promociji naše občine so doprinesle odlično organizirane prireditve doma, na katerih je žal bil zelo slab odziv domačinov. Vendar so ostale v odličnem spominu vseh udeležencev. Tu bi dodal še nekaj svetovnih dogodkov, na katerih smo sodelovali in so prav tako pustili globok pečat Društvu starih vozil iz Središča ob Dravi. Moram še dodati, da pišem tudi zgodovino o raznih blagovnih znamkah, o avto-moto industriji, zbirkah tehničnih podatkov, razne strokovne članke, članke s prireditvev oldtimerjev. Vse to objavljam v reviji AVTO MOTOR CLASIC, ki jo izdaja SVAMZ in je tudi v prosti prodaji. Tiska se tudi za tujino. No, tu so še tudi intervjuji na raznih domačih in tujih TV in radijskih postajah.«

Letos ste bili imenovani na pomembno funkcijo...

F. Škrjanec: »Pravijo, da trdo delo, vztrajnost, nenehno učenje, odrekanja ter žrtvovanja zmeraj obrodijo sadove. Iskreno povedano: nisem priča-

koval tako visoke in odgovorne funkcije, podpredsednika Slovenske veteranske avto-moto zveze, zato sem še mogoče bolj ponosen. Ne zaradi sebe, temveč zaradi dejstva, da je nekomu iz male sredine uspelo priti na to pomembno funkcijo. Tako je, letos sem bil izvoljen za podpredsednika SVAMZ. Ob tej priložnosti bi se zahvalil svoji družini za razumevanje in podporo. Saj sem si dobesedno podredil privatno življenje delu na področju starodobništva.«

Ob koncu najinega klepeta se morava dotakniti še enega velikega podviga, ki se obeta prihodnje leto. Poti starodobnikov v Moskvo...

F. Škrjanec: »Ker člani nikoli nismo povsem zadovoljni s svojimi rezultati, smo mojo idejo spremenili v ogromen, kompleksen ter zelo zahteven projekt »Moskva 2010«, za katerega v organizacijskem smislu že veliko delamo. Cilj je vožnja starodobnih vozil iz Središča ob Dravi proti Moskvi - na Rdeči trg. Začeli jo bomo 30. julija prihodnje leto. Pot nas bo vodila skozi Hrvaško, Madžarsko, Slovaško, Poljsko, Litvo, Latvijo ter Rusijo do Moskve. Ob povratku tudi v Ukrajino. Ta podvig je sploh težko predstavljiv. Mogoče zaradi lažjega razumevanja potrebuje nekaj drobnih ponazoritev. Dolžina poti je okrog 5000 km, vsako vozilo mora vsaj šestnajstkrat natočiti gorivo. Potovanje bo trajalo v eno smer v normalnih okoliščinah šest do sedem dni. Potrebno je vedeti, kaj v primeru okvare, prometne nezgode, splošne varnosti, zdravstvenega varstva, prehrane, nočitev, o postankih, garažiranju vozil, urediti raznorazna dovoljenja, voziti v osmih različnih režimih prometa med novodobnimi vozili (povprečna starost naših vozil je petdeset let). Ne bomo mogli voziti v konvoju. Kako potem skrbeti za vsako posadko, kako skrbeti za celo ekipo? Prevoziti moramo približno 800 km ceste kamionov ali kamikazev na Poljskem, kot jo eni imenujejo. Nato nas še čaka petnajstmilijonsko ter najdražje (že četrtilč zapovrstjo) mesto na svetu Moskva. Potem še vožnja v sam mestni center - na Rdeči trg, če nam uspe dobiti posebna dovoljenja. V tako mesto si je brez predhodnih stikov, poznanstev ter povezav sploh nemogoče zamisliti vožnjo z oldtimerji. Ko pridemo na cilj, smo opravili šele komaj pol dela, saj se moramo tudi vrniti. Zahtevnost projekta je botrovala zelo strogim kriterijem pri izbiri posadk ter vozil. Interes je bil zelo velik iz celotne Slovenije. Kličejo me ljudje tudi iz sosednjih držav, da bi se nam pridružili in sodelovali pri tem enkratnem podvigu. No, na žalost je število omejeno na deset do petnajst posadk, štiri so iz domačega društva, ostali pa pokrivajo domala celotno Slovenijo. Na tem potovanju ne bomo predstavljali samo Središča ob Dravi, ampak celotno Slovenijo. Vse to je povezano z ogromnimi stroški. V tej fazi organizacije smo vse navedeno morali organizirati. Pomeni, vse prevoziti z novodobnim vozilom, drugič pa pol poti s starodobnikom (zaradi časovnice), vzpostaviti potrebne stike ter poznanstva, ne samo na progi potovanja, ampak tudi v Moskvi. Organizacijski stroški se do sedaj gibljejo okrog 4.500 evrov brez raznega telefoniranja, lastnega privatnega denarja, da ne govorim o vloženem času, delu... Tudi vozila je potrebno vrhunsko pripravljati na ta podvig, kar je spet ogromen strošek. Potem je potreben še denar, da to lahko realiziramo. Po preverjenih izračunih potrebuje dvočlanska posadka minimalno 3.500 evrov za osnovne stroške preživetja, če nam uspe dobiti obljubljen nočitve v Moskvi zastoj (nočitev je od 200 EUR po osebi navzgor). Potrebno je tudi vračunati kakšnega tisočaka rezerve, zaradi morebitne okvare ali nesreče, saj to avtomatsko podaljšuje potovanje in seveda tudi stroške. Seveda je najpomembnejša varnost vseh posadk in srečna vrnitev v Središče ob Dravi.«

Po, verjamem, uspešnem projektu Moskva idej seveda ne bo zmanjkalo?

F. Škrjanec: »Naslednja velika želja ter načrt je ustanoviti muzej tehnične kulture, da bi ohranili še vsaj nekaj malega, kar je ostalo. Zato prosim vse, da ne nasedajo raznim spretnim trgovcem, ki pod krinko zbirateljev in obljubo do prostega vstopa v muzej odvažajo neprecenljive dragocene stvari na specializirane sejme ter prodajajo del nas in naše zgodovine in to ponavadi v tujino.«

Bojan Mlakar

Kmetijstvo kot vir obnovljive energije

V prispevku želim izpostaviti nekatere značilnosti medsebojne povezanosti med kmetijstvom, ekologijo z varčno rabo energije in možnostmi kmetijske pridelave za potrebe pridobivanja energije.

Sprememba klimatskih razmer kot posledica globalnega segrevanja in nenehno spreminjanje oz. rast cen surove nafte na svetovnem trgu, ki je običajno pogojeno s količino ponudbe v tesni povezavi z rastočim povpraševanjem, sta pri iskanju rešitev izpostavili vsaj dve vprašanji:

- kako v najkrajšem možnem času doseči varčno uporabo obstoječe energije in
- kakšen naj bo učinkovit razvoj proizvodnje alternativnih, zlasti obnovljivih virov energije, ki imajo hkrati učinke na okolje in konkurenčnost.

Kmetijstvo je v iskanje rešitev na obe zastavljene vprašanji veliko bolj vpeto, kot je to mogoče zaznati na prvi pogled, saj je že po naravi proizvodnega procesa usodno odvisno od klimatskih pogojev in cen energentov. Prav v tem kontekstu iskanja rešitev se zadnje čase veliko govori o pridobivanju energije iz obnovljivih virov kot novi priložnosti v slovenskem kmetijstvu. Glede na specifične značilnosti kmetijstva bi lahko na idejo o pridobivanju energije iz rastlinske biomase gledali z zmernim pesimizmom. Vendar pa trenutno v Podravju in Pomurju beležimo kar precejšen interes posameznih vlagateljev, ti se sicer večinoma neposredno ne ukvarjajo s kmetijstvom, za izgradnjo novih bioplinских naprav (v nadaljevanju BPN).

Za boljše razumevanje tovrstnih naložb bo verjetno dobrodošel zelo poenostavljen opis osnovnega principa delovanja BPN. Bioplin nastane v reakcijskih posodah (fermentorjih) pri anaerobni razgradnji (vrenju brez prisotnosti kisika) organskih snovi, kot so: zelena biomasa oz. energetske rastline, organska gnojila, organski odpadki, klavnični odpadki... itd. Energetske rastline (koruza, sirek, ozimna žita, trava, deteljno-travne mešanice in vrsta drugih poljščin) v klimatskih razmerah Podravja in Pomurja v času poletne vegetacije nakopičijo na 1 m² kmetijske površine od 5 do 6 kWh energije. Ta se nahaja v rastlinskih maščobah, beljakovinah in ogljikovih hidratih. Metanske bakterije ne morejo predelati maščob, beljakovin, ogljikovih hidratov, če so te snovi v čisti obliki. Za njihovo predelavo potrebujejo dušikove in mikrobnе spojine, ki jih je dovolj v živalskih gnojilih. Vhodni materiali se morajo rezati in drobiti, saj bi drugače prihajalo do predolgega procesa fermentacije, nabirale pa bi se tudi obloge na dnu fermentorja in naplavine na gladini vrelnе mase. Pri tvorbi metana v kemičnem procesu anaerobne fermentacije sodelujeta samo ogljik (suha snov) in vodik. Tako nastane določena količina metana, delež organske snovi pa se ustrezno zmanjša (približno za polovico). Ostale snovi v vhodnem substratu (dušik, fosfor, kalij...) pa v reakciji praktično ne sodelujejo, zato ostane njihov delež skoraj nespremenjen, poveča se samo delež amonijevega dušika, ker se del organskega dušika zaradi prisotnih majhnih količin zraka spremeni v amonijev nitrat. Ta oblika dušika pa je rastlinam dostopnejša.

V opisanem procesu, ki ga pod točno določenimi pogoji ves čas natančno uravnavajo, se začne sproščati zmes plinov - bioplin, ki je zelo uporaben za proizvodnjo električne in toplotne energije. Kalorična vrednost na m³ bioplina je odvisna od vsebnosti metana in znaša od 5,2 do 6,5 kWh/m³. Iz bioplina, ki ga hranimo v posebnih zbiralnikih (plinohramih), lahko v nadaljnjem postopku ob pričakovanem skupnem izkoristku od 72,7 % do 87,3 % proizvedemo manj kot polovico električne energije (od 33,4 % do 41,8 %) in nekaj več kot polovico toplotne energije (od 39,3 % do 45,5 %). Bioplin je mogoče uporabljati za različne namene. V nekaterih državah ga izrabljajo kot pogonsko

gorivo ali kot alternativo zemeljskemu plinu, pri nas pa je do sedaj uveljavljena predvsem raba v soproizvodnji, kjer se istočasno proizvajata električna energija in toplota.

Kmetijski potencial v procesu nastanka bioplina predstavljajo predvsem živalska gnojila (hlevski gnoj, gnojevka) ter rastlinska biomasa (glavni in strniščni posevki na njivah, trajni travniki in žetveni ostanke). Rastlinske substrate (koruza, sirek, žita, trava, deteljo, krmno peso, sončnice, sudansko travo, slamo...) dovajamo v fermentor sveže ali kot silažo. Bioplin, ki nastane ob sočasni uporabi rastlinske biomase in gnojevke, ima ob električni in toplotni energiji še dodatno uporabno vrednost v obliki gnojila - fermentirane gnojevke, kot stranski produkt pri nastanku bioplina. V primerjavi z običajno gnojevko je fermentirana gnojevka kvalitetnejša, saj ohranja večino hranilnih snovi, prisotnost dušika je v rastlinam dostopnejši obliki, uničene so patogene klice ter kaljivost plevelnih semen in ne povzroča ožigov na rastlinah (travinje). Prav zaradi tega večina kmetijskih BPN pri delovanju uporablja za osnovni substrat samo koruzno silažo in gnojevko oz. gnoj, ki pomagata vzpostaviti ustrezno bakterijsko floro v fermentorju. V fermentor bi sicer lahko dovajali tudi zunanje kofermentorje, npr. ostanke hrane iz gospodinjstev, ostanke pri industrijski predelavi (sokov, piva, mleka...), maščobe, biološke odpadke in klavnične odpadke... Vendar bi v tem primeru investitor potreboval še dodatno soglasje (odobritev) Veterinarske uprave RS in usklajevanje projekta s pogoji vsaj dveh Uredb EU (št. 1774/2002 in št. 208/2006). Odpade pa seveda tudi uporaba fermentirane gnojevke na kmetijskih zemljiščih. Za primerjavo potencialnih količin substratov iz kmetijstva, izraženih v moči motorja generatorja soproizvodnje, pomeni:

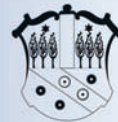
- 10 GVŽ proizvede dnevno 12,4 m³ bioplina s 63 %-vsebnostjo metana,
- ena tona koruzne silaže se pretvori v približno 750 kg presnovljenega bioplina s približno 52 %-vsebnostjo metana (od 1 ha koruzne silaže lahko pričakujemo med 2,0 do 2,5 kWel).

Tako bi za normalno obratovanje BPN z instalirano močjo 1 MWel potrebovali letno približno 6.000 t - 6.800 t gnojevke (16,4 - 18,6 t na dan) in 19.200 t koruzne silaže (50 - 55 t/dan), za kar bi potrebovali posevek koruze v skupni površini 380 ha.

Pri projektiranju BPN kot tudi pri sami izgradnji bioplinarne ter vseh potrebnih spremljevalnih objektov (silosov, zalagovnikov za svežo in predelano gnojevko, plinohramov, jaškov, transportnih poti...) moramo upoštevati in spoštovati zakonodajni okvir, ki pri gradnji energetskih objektov, kamor sodi tudi BPN, obsega poleg gradbene še okoljsko in energetske zakonodajo. Zakonodajni okvir se razlikuje glede na velikost BPN (mejo predstavlja instalirana moč naprave 1 MWel) ter glede na to, katere vrste odpadkov BPN predelujejo (kmetijske oz. tudi industrijske). Značilnosti izbrane lokacije močno vplivajo na tehnično in ekonomsko izvedljivost projekta. Zemljišče je potrebno skrbno izbrati glede na kriterije, predstavljene v nadaljevanju. BPN zahteva zelo veliko prostora, predvsem zaradi namestitve digestorjev in električnih generatorjev, izgradnje skladišč za plin, substrate in kmetijske pridelke ter postavitve zalagovnikov za gnojevko in za zbiranje presnovljenih materialov. Po izkušnjah iz tujine potrebujemo za postavitev BPN z močjo 500 kWel z vsemi navedenimi objekti zemljišče v velikosti 1,3 ha. BPN zahteva stalno oskrbo in velik odtok predelane biomase, zato sta dobra cestna povezava in primerna dostopnost nepogrešljivi.

Pri umeščanju BPN v prostor je zelo pomembno, da predvidimo varstvo in videz krajine, možne konflikte v prostoru in morebitna

Nadaljevanje na naslednji strani

Nadaljevanje s prejšnje strani

nasprotovanja sosedov. Strokovno utemeljena, odkrita in predvsem pravočasna razprava o nameravani izgradnji BPN lahko prihrani investitorjem marsikateri zaplet pri zakonodajnih postopkih umeščanja BPN v prostor. Kljub nespornim številnim prednostim tako imenovane »zelene energije« je potrebno odkrito spregovoriti tudi o nekaterih negativnih učinkih in možnih zapletih. Emisijam, posebno neprijetnim vonjavam in hrupu, se tudi ob najsodobnejši »zaprti« in računalniško vodeni tehnologiji, preprosto ne da povsem izogniti. Prav tako je potrebno imeti v vidu tudi občasno (pre)obremenjenost lokalnih cest s prevozi koruzne silaže in hlevskega gnoja oziroma gnojevke do skladišč BPN ter z odvozi fermentirane gnojevke na kmetijska zemljišča. Nenazadnje predstavlja BPN tudi potencialno nevarnost za

okolje: nevarnost izlitja gnojevke v okolico, nevarnost zastrupitve delavcev BPN s strupeno mešanico plinov, nevarnost eksplozije...

Zanimanje za kmetijske bioplinke naprave je v Sloveniji od leta 2002 v stalnem porastu, saj je v tem letu Vlada RS prvič ustrezno oblikovala odkupne cene za »zeleno električno energijo«. Tudi v mesecu maju spremenjena in dopolnjena Uredba o podporah električni energiji, nastali iz obnovljivih virov, pomeni dobro izhodišče za nadaljnji razvoj in ekonomičnost obratovanja kmetijskih BPN. Po novem so namreč BPN razvrščene glede na velikost, in sicer do 50 kW, do 1 MW in do 10 MW. Ekonomija obsega pri projektih z bioplinom velja namreč samo do določene velikosti. Pregled mnogih dejanskih primerov kaže, da specifični investicijski stroški padajo z rastjo velikosti bioplinarne. A to velja le do določene točke, pri večjih napravah pa se ponovno povečajo. Zaradi nizke vsebnosti energije v razmerju s prostornino in velikimi količinami, navadno ni ekonomično prevažati organskih gnojil dlje kot 5 km, ter energetskih rastlin dlje kot 15 km. Zato bi morala biti BPN postavljena v oddaljenosti manj kot 15 km od razpoložljivih virov biomase. Tudi presnovljeno goščo (fermentirano gnojevko), ki jo uporabljamo kot zelo koristno gnojilo, zaradi prevoznih stroškov ne bi smeli prevažati dlje kot 15 km. Sam prenos toplote zahteva velike stroške in izgube toplote so neizogibne. BPN bi zato morala biti postavljena v premeru manjšem od 1 km od uporabnika ogrevanja. Na podlagi številnih ekonomskih izračunov se zdi stroškovno najbolj učinkovita BPN velikosti od 300 do 700 kWel in verjetno je tudi zato največje število uspešno delujočih BPN v tujini v tem velikostnem razredu. Višina naložbe v izgradnjo BPN je zelo različna, odvisna je od velikosti in vrste naprave ter razpoložljive infrastrukture na lokaciji naprave, v povprečju pa znaša od 4.500 do 7.000 EUR/kWel.

Miran Krajnc, predsednik Združenja borcev za vrednote NOB Ormož

Zveza združenj borcev za vrednote NOB Slovenije

Uvod

Brez dvoma bo koga pričujoče besedilo zanimalo, saj govori o organizaciji, ki jo v naši družbi poznamo že desetletja. Tudi nje, kot mnoge na svetu, so se dotaknile spremembe in jo prilagodile sedanjemu času. Združenje je prostovoljno, samostojno, nepridobitno, nestrankarsko, domoljubno ter strokovno združenje borcev in simpatizerjev narodnoosvobodilne borbe (NOB). Združenje je pravna oseba zasebnega prava in ima status društva, ki deluje v javnem interesu.

O imenu, značaju in pomenu Združenja

Nekdanjo Zvezo borcev smo preimenovali v Združenje borcev za vrednote NOB zato, ker so se udeležencem narodnoosvobodilnega in protifašističnega boja v vse večji meri pričeli pridruževati zagovorniki narodnoosvobodilnega boja v letih 1941 – 1945. Gre za pomlajevanje organizacije z namenom ohranjanja zgodovinske resnice narodovega upora proti okupatorju.

O ciljih Združenja

Temeljni cilj je prav gotovo skrb za ohranjanje zgodovinske resnice o narodnoosvobodilnem boju. Ciljev je več, navedel jih bom le nekaj:

- skrb za vzdrževanje pomnikov iz časov NOB,
- prostovoljstvo, solidarnost, humanost, tovariški odnosi,
- ohranjanje in varovanje ter izboljšanje ravni zdravstvenega in socialnega varstva članov,
- spodbujanje spominskega pričevalnega dela vezanega na tematiko NOB,
- sodelovanje s programsko sorodnimi organizacijami, ki imajo pozitiven odnos do NOB.

O dejavnostih Združenja

Združenje spodbuja, podpira in pomaga pri raziskovalnem in zgodovinsko-pisnem delu, zanj je pomembna muzejska in informativna dejavnost tudi iz drugih obdobjev slovenskega odpornišтва. Med drugimi dejavnostmi nikakor ne smemo pozabiti na prirejanje družabnih in tovariških srečanj.

Kako Združenje deluje?

Vedno in povsod javno, odprto, informativno in pregledno. Pridite in se prepičajte.

Sprejmete našo povabilo

Vabimo vas, da se nam pridružite, če menite, da je potrebno spoštovati čas, ko so se Slovenke in Slovenci uprli nacistično fašističnemu okupatorju in so ga skupaj z zavezniki leta 1945 premagali.

Zakaj bi imeli še en razlog več, da se nam pridružite?

Zato, ker menimo, da so lahko tudi mlajši rodovi ponosni na slovensko zgodovino, v kateri je doživeto nepopisno trpljenje slovenskega naroda.

Vaša odločitev

Veseli bomo, če nam boste svojo željo po članstvu v Združenju sporočili na telefonsko številko 070 711 422 (po 17. uri).

Ob zaključku

Smo del civilne družbe, za katero svetovnonazorski pogledi niso pomembni, smo pa prav gotovo zagovorniki pravne in socialne države, ki jo natančno in dovolj dobro opredeljuje Ustava Republike Slovenije.

Simon Zorec, gasilski častnik, podpoveljnik GZ Središče ob Dravi

Mesec požarne varnosti

Kot vsako leto doslej smo se tudi letos gasilci v občini Središče ob Dravi odločili, da v mesecu požarne varnosti, v oktobru, izpeljemo nekatere aktivnosti. Letos je mesec požarne varnosti namenjen požarni varnosti v domovih za starejše občane. Ker pa v naši občini ni takega doma, smo se odločili za drugačne aktivnosti.

Tako smo obreški gasilci - s pomočjo ženske desetine - izvedli vajo z motorno brizgalno v obreški jami. Za to vajo smo se odločili, ker je ta desetina tekmovala na gasilskem tekmovanju z motorno brizgalno v Ormožu v suhi izvedbi, pa smo predlagali, zakaj ne bi še poskusili v mokri izvedbi. Gasilke so se sončne sobote popoldne zbrale v gasilskem domu v Obrežu, gasilci pa smo jim pripravili vse potrebno za izvedbo vaje. V jamo smo jim pripeljali motorno brizgalno in jim zakurili ogenj. Za vse ostalo za gašenje ognja pa so gasilke poskrbele same. Izbrale so si vodjo intervencije ter pod njenim vodstvom ogenj lokalizirale in ga tudi pogasile.

Po vaji je bilo srečanje operativcev celotnega društva, za kar je v večji meri poskrbel naš kuhar Branko Rakuša in tako smo obreški gasilci izkoristili preostali čas še za zadnje letošnje druženje v naravi. Po pospravljanju opreme je sledila še analiza intervencije, potem pa prijetno druženje do večernih ur.

Zraven vaje smo imeli v Obrežu še redne operativne vaje za vse gasilce, ki so obsegale čiščenje in pospravljanje orodišča v gasilskem domu, preizkušanje in redno vzdrževanje osebne zaščitne opreme ter gasilskih vozil; veliko časa pa smo namenili tudi izobraževanju gasilcev.

V mesecu požarne varnosti smo gasilci Gasilske zveze (GZ) Središče ob Dravi organizirali predstavitev gasilske opreme pred gostilno Akord bar, kjer smo predstavili vso razpoložljivo opremo obeh društev iz naše zveze. Opremo so lahko obiskovalci tudi preizkusili. Opazili smo veliko zainteresiranost za gasilstvo med mladimi kadri. Namen predstavitve je bil, predstaviti obiskovalcem, s kako opremo gasilci razpolagamo.

Alenka Horvat

Srečanje pevskih zborov v Središču

Neke jesenske nedelje popoldne smo pevci Društva upokojencev Središče ob Dravi priredili 1. medobčinsko srečanje pevskih zborov pod naslovom »Jesenski čas – najlepši čas«. Na srečanju so sodelovali: mešani pevski zbor Središče ob Dravi pod vodstvom Dragice Cvetko, mešani pevski zbor »Zarja« Kog, ki ga vodi Aleksandra Kelemina, mešani pevski zbor Velika Nedelja pod vodstvom Renate Horvat in mešani pevski zbor Ivanjkovci pod vodstvom Jožeta Barin Turice. Za konec pa so nam zaigrali še ljudski godci DU Velika Nedelja.

Nastop je doživetvo vodila Jasna Munda, kar je dalo prireditvi še poseben pomen.

Vsem pevcem je skupno to, da radi pojejo, se družijo in si s tem lepšajo jesen svojega življenja in življenje vseh tistih, ki radi prisluhnejo lepi pesmi. Po vsaki vaji ali nastopu je njihova duša bogatejša in petje jim je bližnjica do sreče.

Prvo srečanje bomo ohranili v lepem spominu, saj so pohvale o dobri organizaciji in dekoraciji dvorane kar deževale od vseh – nastopajočih in poslušalcev v dvorani, ki bi jih gotovo lahko bilo več.

V naši gasilski zvezi pa smo za mesec požarne varnosti predvideli še veliko vajo »Evakuacija osnovne šole Središče ob Dravi«. Ker nam je v mesecu oktobru zmanjkalo časa, smo to vajo uspešno opravili v novembru. Obe gasilski društvi iz naše zveze sta sodelovali v tej vaji z vso razpoložljivo opremo. Namen vaje je bil, kako se gasilci organizirati, da bi v najkrajšem možnem času izpraznili šolo. V primeru požara je seveda situacija čisto drugačna. Tega se zavedamo, vendar je vaja bila koristna priprava na morebitno interventno posredovanje. Veliko gasilcev se je pri tej vaji prvič seznanilo s prostori in opremo šole, kar je vsekakor zelo pomembno za posredovanje v primeru požara. Vajo je vodil poveljnik središkega gasilskega društva Dušan Šavora, ki se je odločil, da se bomo gasilci razdelili v skupine po tri. Določil nam je prostore, ki smo jih morali izprazniti in pregledati. To je potekalo zelo hitro. Po izpraznitvi in pregledu šole je sledilo še preverjanje, če so res vsi izven zgradbe šole. Potem smo se gasilci postrojili in zaključili vajo. Kot podpoveljnik GZ Središče ob Dravi sem bil s pobudo in izvedbo vaje na osnovni šoli zelo zadovoljen, prav tako tudi z delom in organiziranostjo gasilcev.

Zdaj nam je ostala še ena podobna naloga. Načrtujemo vajo evakuacije otrok iz središkega vrtca. Videli bomo, kako nam bosta čas in vreme dopuščala, da bi tudi to čim prej izvedli.

Z gasilskim pozdravom: NA POMOČ!

Alenka Horvat

Končana kegljaška sezona za leto 2009

Medobčinska zveza društev upokojencev Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž že več let organizira tekmovanje v visečem kegljanju. Letos so se pridružili tudi kegljači iz Gorišnice.

V mesecu septembru so bili podeljeni pokali ekipam, ki so v letošnjem letu tekmovali v medobčinski ligi in so dosegle najboljše rezultate. Izvedli smo devet tekem, ki so bile na Kogu, v Veliki Nedelji, Podgorcih, Središču ob Dravi, Gorišnici, Ormožu, Miklavžu, Ivanjkovcih in pri Svetem Tomažu. Člane ekip so tvorili udeleženci iz vseh omenjenih krajev. Podeljeni so bili pokali, tudi posameznikom, ki so v letu 2009 dosegli najboljše rezultate.

Alenka in Anton Horvat – zmagovalca med posamezniki

Ti so bili naslednji:

Moške ekipe:

1. mesto – DU Podgorci 1
2. mesto – DU Ivanjkovci
3. mesto – DU Središče ob Dravi

Ženske ekipe:

1. mesto – DU Središče ob Dravi
2. mesto – DU Ivanjkovci
3. mesto – DU Ormož

Moški – posamezno:

1. mesto – Anton Horvat, DU Središče ob Dravi
2. mesto – Zvonko Petek, DU Kog
3. mesto – Stanko Pignar, DU Podgorci

Ženske – posamezno:

1. mesto – Alenka Horvat, DU Središče ob Dravi
2. mesto – Štefka Blagovič, DU Ormož
3. mesto – Mira Medik, DU Središče ob Dravi

V letošnjem letu se je zgodilo prvič, da sta naši ekipe osvojili pokale v končnem zbiru devetih tekem. Pri posameznikih pa sta v moški in ženski konkurenci že drugo leto zapored zmagovalca člana Društva upokojencev Središče ob Dravi.

Vsi si želimo, da bi se taka uspešna kegljaška sezona še večkrat ponovila.

Tina Pajek

Intenzivne vaje godbe na pihala

Godbeniki središče »plehmuzike« si skušamo vsako leto – oz. kolikor pogosto je mogoče – »privoščiti« intenzivne vaje. To nam je z veliko truda uspelo tudi letos, saj smo vse leto pridno nastopali ter se predstavljali domači in širši množici. Po priporočilu nekaterih godbenikov, smo se odpravili v Metajno na otok Pag, kjer smo tri dni pridno vadili in utrjevali program za tradicionalni Martinov koncert.

Na pot proti Metajni smo se odpravili v četrtek popoldne. Zvečer, ko smo po dolgi vožnji končno prispeli na cilj, so nam prijazni domačini najprej postregli z večerjo, nato pa smo se po kratkem klepetu utrujeni odpravili v sobe, da bi si s spancem nabrali čim več moči za naslednji dan.

V petek nas je, za mnoge prežgodaj, prebudila budnica nekaterih članov. To je tudi najboljši način bujenja na intenzivnih vajah pihalnega orkestra, saj te takoj zdrami, da je čas za vajo. Po zajtrku in kavici smo kmalu po deveti uri pričeli s sekcijskimi vajami. Vsaka sekcija je imela svoj prostor za vaje in vodjo, ki je koordiniral utrjevanje skladb za koncert. Ta vaja je trajala do kosila, ki je bilo tako obilno, da smo po kosilu morali za kako uro počivati, preden smo lahko nadaljevali. K rahli utrujenosti je pripomoglo tudi sivo in deževno vreme, skratka popolnoma drugačno od tistega, ki smo ga ob morju vajeni. Pred večernimi skupnimi vajami smo vadili še posamezno, da smo resnično lahko odpravili vse napake, ki so se morebiti še prikradle v igranje. Skupna vaja vseh godbenikov je potekala v prostoru, kjer so imeli tudi domačini možnost, da nas poslušajo. Že po prvem dnevu so bili nad našim igranjem navdušeni in so nam s še večjim veseljem postregli večerjo. Po večerji je bilo nekaj druženja ob petju, igranju in plesu, nato pa počitek, saj nas je delovni dan precej izčrpal. Prav tako pa smo se vsi zavedali, da nas čaka še en dan poln igranja in muziciranja. Sobotno jutro je spet prišlo prežgodaj, a smo – kot vestni godbeniki – vstali, se nazajtrkovali in pričeli z vajami, ki so trajale vse do kosila. Po

kosilu, pri katerem ni manjkalo poleg klasičnih tudi morskih jedi, smo imeli spet nekaj prostega časa. Ker se je prikazalo sonce, smo se nekatere odpravili na sprehod po Metajni. Burja nas ni motila in uspeli smo si ogledati majhno vasico, ki je bila tri dni kraj našega domovanja. Kopanje, kljub vabljenim lesketajočim se valovom, ni prišlo v poštev, saj so bile temperature prenizke. Sledile so sekcijske vaje in nato pred večerjo še skupne. Še zadnji večer, pred odhodom domov, smo se skupaj zabavali, nato pa odšli v sobe, kjer smo pred spanjem spakirali svoje stvari, da je bilo naslednje jutro vse pripravljeno za odhod.

Nedelja je prišla kmalu, prekmalu in s tem tudi naš odhod domov. Kljub napornemu tempu in vajam smo se imeli lepo in bi vsi z veseljem podaljšali čas intenzivnih vaj. Ker to ni bilo mogoče, smo se poslovili od domačinov, ki so nas prijazno sprejeli in za nas skrbeli vse dni, nato pa se posedli na avtobus in se odpeljali proti domu.

Intenzivne vaje Godbe na pihala Središče ob Dravi, ki so letos potekale od 22. do 25. oktobra, so pripomogle k pripravi na tradicionalni Martinov koncert, za katerega smo godbeniki pridno vadili vse leto. Kot že rečeno, je Martinov koncert tradicionalen in godbeniki upamo, da bodo takšne postale tudi intenzivne vaje, katerih se vsi člani, od najmlajšega do najstarejšega, z veseljem udeležujemo.

Jože Tasič, tajnik TD Mislinja

Srečanje z Martinom v Središču

Mislinjčani smo se tudi letos udeležili »Srečanja z Martinom« pred Sokolano v Središču. V kulturnem programu pred krstom mošta je letos zastopal naš kraj oktet Mislinja. Na prireditvi so sodelovali: godba na pihala Središče, folklorne skupine iz Nedelišča, Skopja in Osečine (Srbija), oktet Suha iz Avstrije, ljudske pevke in tamburaši ter druga društva s svojimi programi.

Po prireditvi smo si ogledali središče kraja, središko cerkev, muzej NOB in seveda oljarno. V njej je bila obvezna degustacija središkega bučnega olja in jedi iz njega.

Pot smo nato nadaljevali preko jeruzalemsko–ormoških goric do Svetinj in naprej na martinovanje v Ormožu.

Tina Pajek

Martinov koncert Godbe na pihala Središče ob Dravi

Tudi letos je Godba na pihala Središče ob Dravi svoje celoletno delo kronala s tradicionalnim Martinovim koncertom. Resda nekoliko kasneje kot ponavadi, vendar z enako ali celo boljše dodelanimi skladbami. Koncert je popolnoma uspel. Godbeniki se lahko poleg odlično odigranih skladb pohvalijo tudi z zelo dobrim obiskom koncerta, saj je bila kulturna dvorana Sokolana v Središču polna obiskovalcev in poslušalcev središke »plehmuzike«.

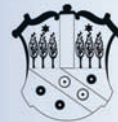
Program, ki so ga glasbeniki izvedli, je bil pester, prepleten z najrazličnejšimi melodijami. Dopolnili pa so ga še člani in članice pevskega zbora društva upokojencev Središče ob Dravi.

Na koncertu so se prepletale domače koračnice in valčki ter tuje skladbe, od katerih so nekatere prave mojstrovine in precejšen zalogaj za pihalne orkestre. Slišane so bile: Vikend, domačega avtorja Alojza Kranjčana, skladba Ko psi zalajajo, ki so jo godbeniki popestrili s petjem - za to priložnost ustanovljenega t.i. moškega pevskega zbora - središke plehmuzike. Niso pa pozabili tudi na skladbe kraljev slovenske narodne glasbe, bratov Avsenik. Strasti so godbeniki razvneli z melodijami iz opere Carmen in Uverturo Ross Roys, zaljubljeno pa so odigrali tudi Amor.

Te in vse ostale izvajane skladbe boste lahko ponovno slišali na novoletnem koncertu Godbe na pihala Središče ob Dravi, ki bo na štefanovo, 26. decembra.

Stara razgledica

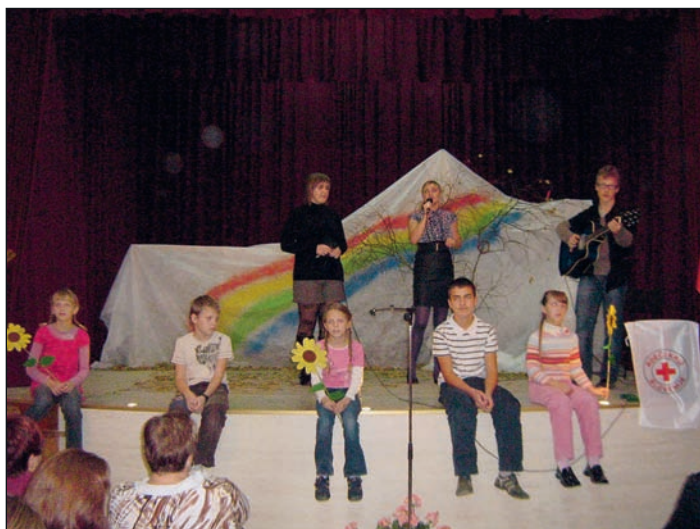

Maja Botolin Vaupotič

Srce nikdar ne onemi, srce nikdar ne oglušči

Tako je nosila naslov prireditve, ki sta jo za prostovoljce Rdečega križa, ki delujejo v skupno enajstih krajevnih organizacijah na področju občin Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž, organizirala RKS, Območno združenje Ormož in KO RK Sveti Tomaž.

V kulturnem programu, ki ga je pripravila Lea Majcen, so nastopili mladi člani Kulturnega društva Fran Ksaver Meško (na fotografiji) v sodelovanju z mladimi člani Rdečega križa Osnovne šole Sveti Tomaž. Slavnostna govornica, predsednica RKS OZ Ormož Milena Zorčič, je poudarila pomen prostovoljstva kot tiste vrednote, na kateri temelji delovanje tako številne in močne organizacije, kot je Rdeči križ. V Rdečem križu ne more delovati nekdo, ki od tega dela pričakuje plačilo, temveč nekdo, ki hoče pomagati sočloveku, razume stisko ljudi, je sočuten in solidaren. Med te prav gotovo sodijo aktivisti Rdečega križa na terenu, mentorji mladih članov Rdečega križa na šolah in krvodajalci. Slednjim so bila na slovesnosti podeljena tudi priznanja: štiri za 50-krat darovano kri, pet za 60-krat, eno za 90-krat in eno za 100-krat darovano kri. Le-to je prejel Vlado Gregorec iz Podgorcev. Med dobitniki priznanj za 60-krat darovano kri je tudi Ivan Lukman iz Obreža. Za zaključek prijetnega večera so z okusnim prigrizkom poskrbele članice Društva gospodinj iz Svetega Tomaža.

*Zapiši si v srce,
da je vsak dan
najboljši dan
v letu*

Ralph Waldo Emerson

Franc Krnjak

Spominska slovesnost

V petek, 6. novembra, sta Zgodovinsko društvo iz Ormoža in Občina Središče ob Dravi pripravila spominsko slovesnost ob 70-letnici smrti prelata, duhovnika, teologa, filozofa, diplomata, predvsem pa zgodovinarja, dr. Franca Kovačiča.

1867. leta v prleškem trgu Veržetu rojeni Franc Kovačič je obiskoval gimnazijo v Varaždinu in Zagrebu, teologijo pa v Mariboru in Zagrebu. Prva služba mu je bila v Spodnji Polskavi, nato je bil župnijski upravitelj v Studenicah. Od tukaj je odšel študirat modroslovje v Rim. Leta 1897 se je vrnil kot pomožni duhovnik v Studenice in že v jeseni istega leta postal profesor modroslovja in fundamentalne teologije na mariborskem bogoslovju. Predaval je tudi zgodovino cerkvene umetnosti. Dr. Kovačič je bil plodovit pisatelj in zgodovinar. Naj navedem nekaj njegovih del: Ogled po bolgarskem slovstvu ter obširno zgodovinsko razpravo Bolgarija in Rim, filozofske prispevke in razprave.

Njegova največja »poslastica« pa je bila zgodovina. Napisal je obširno zgodovino lavantinske škofije, monografijo Slovenska Štajerska in Prekmurje, Zgodovina trga in sreza Ljutomer, Trg Središče – krajepis in zgodovina in še in še. Prav zaradi slednje je v Središču potekala spominska slovesnost. Dr. Kovačič je bil tudi soustanovitelj Zgodovinskega društva Maribor in njegov kasnejši predsednik in pa ustanovitelj Muzejskega društva. Življenje in delo dr. Franca Kovačiča je predstavil mag. Alojzij Kačičnik, župnik s Ponikve, v programu pa so nastopili pevci zamejskega okteta Suha, ki so navdušili maloštevilno občinstvo. Prav tako je oktet zapel pri spominski maši, ki sta jo darovala prior križniškega reda, domačin Janko Štampar in domači župnik Anton Furar.

V pozdravnem nagovoru središkega župana Jurija Borka v Sokolani je bila izrečena velika zahvala dr. Kovačiču. Obenem pa je župan napovedal nadaljevanje Kovačičevega dela – Središke kronike naslednje leto, ob 100-letnici izida prve knjige. Spominske slovesnosti so se udeležili tudi člani Zgodovinskega društva Franc Kovačič iz Maribora, na čelu s prof. dr. Darkom Frišem, akademikom prof. dr. Jožetom Mlinaričem, direktorico mariborskega arhiva dr. Slavico Tovšak, prof. dr. Antonom Ožingerjem, prof. dr. Andrejem Hozjanom, prim. prof. dr. Elkom Borkom in drugimi.

Stanko Zebec

Ob 100-letnici rojstva dr. Vinka Brumna

Zadnji letošnji skupni projekt Zgodovinskega društva Ormož in Občine Središče ob Dravi se je zgodil 5. grudnia, na predvečer stote obletnice rojstva misleca, pedagoga in filozofa dr. Vinka Brumna, ko smo odkrili spominsko ploščo v njegovem rojstnem kraju – Šalovcih.

Spominska plošča je nameščena na Brumnovi kapeli, ki jo je dal zgraditi njegov oče ob prihodu iz prve svetovne vojne.

Kot se spodobi ob takih priložnostih, nas s takti glasbe pozdravi središka godba na pihala.

Zbrane sorodnike, vaščane in goste je pozdravil in nagovoril Tone Luskovič, predsednik Zgodovinskega društva Ormož, ki je izpostavil pomen postavitve spominske plošče kot spomin na pomembnega človeka v slovenski zgodovini. Zahvalil se je donatorju plošče, Antonu Dogši, sorodnikom, občini Središče ob Dravi, predvsem pa županu Juriju Borku, ki je pomagal, da se je ta dogodek zgodil.

Župan Jurij Borko je prav tako pozdravil prisotne vaščanke in vaščane Šalovcev, sorodnike Vinka Brumna ter prisotne goste iz Argentine. Poudaril je pomembnost dogodkov, ko se spominjamo pomembnih ljudi iz preteklosti, ki so bili zaradi takih ali drugačnih dogodkov izseljeni iz domovine. Zbrane je nagovoril tudi Franc Krnjak, ki je prebral pozdravno pismo iz Argentine, ki ga je poslala dr. Katica Cukjati, predsednica slovenske kulturne akcije.

Sledi odkritje spominske plošče, ki jo odkrijeta župan Jurij Borko in Tone Luskovič. Sledi še blagoslov spominske plošče, ki ga opravi domači župnik Toni Furar.

Tone Luskovič se je prisotnim zahvalil, da so s svojo prisotnostjo prispevali k obeležitvi dogodka in jih povabil v središko Sokolano, kjer je bila predstavitev življenja in dela doktorja Brumna.

V Sokolani so nam slikovito predstavili življenje in delo dr. Brumna profesor dr. Stane Granda, mag. Bojan Čas, profesor sociologije, in Martin Breclj, novinar in filozof iz Trsta.

Za konec pa nam je pripravil poslastico svetovno priznani umetnik, operni pevec Marko Fink s pianistom Ivanom Vambergerjem.

Samo Žerjav

Zamislil sem se

Veseli december. Prazniki. Lučke. Miklavž. Pa Božiček in Dedek Mraz. Čas obdarovanj, druženj, topline. Ampak ne za vse.

Ko berete ta moj zapis, na milijone staršev na tem planetu žalostno brska po svoji prazni denarnici in tuhta, kako razložiti svojemu otroku, zakaj je tudi kilogram mandarin lepo darilo. Ravno v tem trenutku si milijone otrok postavlja vprašanje, kdaj bodo tudi oni dobili računalnik, da si bodo lahko nanj naložili fotografije z morja, kjer so bili nazadnje pred petimi leti. Ravno v tem trenutku se na milijone otrok po svetu, prihajajoč domov z dela za ušivega pol dolarja na dan, sprašuje, kdaj si bodo lahko privoščili vsaj en par športnih copatov, ki jih vsakodnevno na tone pošljejo v Evropo in Ameriko. Ravno v tem trenutku se na milijone ostarelih, bolnih, ali pa zgolj osamljenih, želi, da bi jih kdo obiskal in jim zaželel lepe praznike, ali pa z njimi spil skodelico čaja. Ali pa prinesel kos kruha. In ravno v tem trenutku ste se nekateri, ki berete ta članek, zamislili. In v prihodnjih dneh si boste vzeli čas za kakšno dobro delo. In svet bo lepši za 0,000001%. Kako malo, a vendar veliko.

Hišica

Ob gozdu hišica stoji,
v njej stara mati živi.
Zguban je že njen obraz,
na glavi mnogo sivih las.
Pa to nje sploh nič ne skrbi,
če sivina glavo ji krasi.
To pač res bolezen ni,
le v srcu in duši jo boli.
Ob spoznanju, da razšla se je družina,
ji v prsih kljuje bolečina,
in v srcu je nastal nemir.
Dom ostal je nem in tih.

Alojzija Lukner

Danica Žerjav, Kulturno društvo Obrež

Plesali in peli smo v obreškem domu kulture

V začetku leta, ko obreški kulturniki načrtujemo prireditve za vse leto, si želimo, da bi bilo vse tako, kot mora biti. Želimo, da bi bile prireditve čim bolj pestre z nastopajočimi in da bi bile dobro obiskane.

Za ljudsko petje in folklorni ples smo izbrali zadnjo oktobrsko nedeljo. V čudovitem, s soncem obsijanem popoldnevu so se začeli zbirati nastopajoči. Seveda so vsi občudovali ta naš Dom kulture. Z urejeno okolico je res lep.

Iz kulturnega društva Blagovna iz okolice Celja se je pripeljal avtobus nastopajočih folklornikov in gledalcev. Še dobro, ker je bilo domačih bolj malo. Nastopali so tudi naši obreški folklorniki z najnovejšo odsko postavitevjo. Mi smo iz središke fare, pa tudi s klobučkovim plesom, ki še vedno požanje velik aplavz in veliko smeha.

Nastopali so tudi ljudski godci in pevci iz Ljutomera ter iz Podgorcev. Več pa je bilo skupin pevcev ljudskih pesmi, in sicer: domači obreški, pevci s Koga, pevci iz vasi Gomilice pri Turnišču, pevci iz Osluševcev ter ljudski pevci iz Miklavža.

Prireditve se je končala s staro ljudsko pesmijo, ki je razlegala po dvorani, ko smo zapeli skupaj obiskovalci in nastopajoči.

V veselem druženju, ki so ga naše gospodinje pripravile, se je popoln dan prevesil v noč. Hvala Tiliki in Metki, hvala vsem, ki ste pomagali. Vidimo se spet na četrtem srečanju godcev in pevcev naslednje leto v oktobru.

Silva Marčec

Bili smo na Vinici, na desnem bregu Drave

Obreški folklorniki smo se razveselili vabila na Viničko jesen, še posebej zato, ker smo bili že lani navdušeni nad to prireditvijo. Lansko leto je večina naših takoj po nastopu odšla domov na koncert središke godbe na pihala, tako da niso doživeli tistega, kar je na Vinički jeseni najboljša - druženje po nastopu.

Andrija Bedenik, skoraj glavni, oz. skoraj za vse na Vinički jeseni, je pol Obrežanec in iz tega sledi, da sorodstvene vezi, poznanstva in veze tudi v ljubiteljski kulturi ne moremo zanikati. Ampak, če si dober, ostaneš na vezi, če ne, pa te vljudno odslovijo. In prav je tako. Zato se moramo vedno truditi za vsaj skromen napredek v kvaliteti dela in odnosih med ljudmi. Prepričani smo, da v našem društvu vsako leto v vseh pogledih vsaj malo napredujemo.

In kako je bilo prek Drave 28. novembra? Začelo se je ob 16. uri, pa ne na Vinici, ampak v Kulturnem domu v Marčanih. Tam je tudi osnovna šola, v kateri smo se pripravili na nastop. V Marčanih stoji tudi cerkev. Pa smo vprašali Andrija, kaj je pa potem na Vinici. »Vinica ima samo največ hiš in je zato glavna. Središka župnija ima tudi cerkev na Grabah,« je primerjal Andrija, ki se seveda spozna na našo občino. V dvorani polni obiskovalcev nas je nastopilo dvanajst folklornih skupin. Ker smo bili na vrsti osmi, smo imeli dosti časa, da se podkrepimo s pijačo in pecivom, ki so ga ponujali folkloristi iz Slovaške. Nastop nam je uspel kot še nikoli. In iz tega sledi, da primerna količina alkohola koristi za našo sproščenost na odru. Nimam navade pisati imen, ampak tokrat naj bo izjema. Za dober nastop smo zaslužni: Aleš, Uroš,

Jure, Miha, Lidija, Matej, Mihaela, Radovan, Katja, Zvonko, Metka, Marko, Vesna, Danilo, Jelka, Marinka in Silva. Rezultat dobrega nastopa: naslednje leto gremo nastopat v Sisak, v Istro v kraj Svetvinčenat in na jug varaždinske županije, v kraj Visoko. Pri društvenem delu ti pohvala »da krila«. V nasprotnem primeru pa: »Zakaj je pa meni to potrebno, če se pa nekaterim niti na prireditve ne da priti, kaj šele, da bi morali hoditi na tedenske vaje.«

Druženje po nastopu pa je bilo v znamenju mladine, ki ob igranju na tamburice poje in pleše na hrvaške »hitove«. Zaključili smo po naše. Obvezna Golica, pa Slovenija, od kod lepote tvoje in ne vem katera še. Bravo mi, ki smo zdržali do konca in imeli nadaljevanje v Obrežu pri Miholovem Joži...

Boštjan Kolbl, OŠ Središče ob Dravi

Zbiranje odpadnega papirja

V sredo, 14. oktobra, smo učenci in delavci šole ponovno izvedli akcijo zbiranja odpadnega papirja, ki je potekala po vseh krajih občine Središče ob Dravi. Na terenu so bili učenci razdeljeni v dvanajst skupin. Vsako skupino je vodil zadolženi učitelj, ki je poskrbel, da je vse dobro potekalo. Pri prevozu papirja so nam pomagali starši.

V zbiralni akciji smo zbrali 10600 kg starega papirja in zaslužili 430 evrov. Ves denar smo namenili šolskemu skladu za nakup plezalne stene v šolski telovadnici.

Na šolskem dvorišču se nahaja zabojnik, v katerega lahko skozi vse leto odlagate odpadni papir in nam tako pomagate pri zbiranju sredstev za šolski sklad.

Zahvaljujemo se tistim, ki med letom skrbno hranite in prispevate odpadni papir za našo zbiralno akcijo. Hvala vsem, ki ste nam pomagali pri uspešni izvedbi akcije. S tem pomagate pri vzgoji otrok in varovanju okolja.

Zdenka Dogša

Kulinarični kotichek

Klecnpot po grablensko

Klecnpot so negda pekle gazdarce za božič, pa za frižeksun iz suhoga sodja. Posušene jabokey, gruške, pa slive so na drobno narezale, te pa čez noč namočile z žganicoj. Kcoj so djale cukor pa cimet. Gnes pa se v štacunih dobi še puno drugih stvori, te pa je lahko klecnpot čuda bol pisan.

Če nemate doma, si kupte vsega skup eno kilo takših suhih stvori (jaboke, gruške, slive, rozine, marule, fige, orehe...). Za rezaje si vzemte malo več časa, da to dolgo gre, pa najboljšje je, ke to naprovite en den pret, kak ga bote pekli. Vse skup pocukramo, potrosimo s cimetom, pa malo s klinčeki. Lehko pa še denete gor en vanilij. Te pa toto mešanco polejete z rumom, keko vam pač paše. Če mote pri hiži malo deco, te ga malo šparajte!

Drugi den zamensite pol kile bele mele, pa pol kile krušne mele, pa enih 6 dek kvosa, malo cukra pa soliti nejte pozobiti! Vode pa teko, keko trebamo, ke lehko zamensimo ne preveč trdo testo. K testi odmah denemo namočeno sodje, ga sprovim f testo, te pa naprovimo kolačke al pa somo denemo fse skup v en pleh. Pistimo ke se zdigne, te pa ga denemo pečt. Pečti ga moremo kakšo vuro pa pol. Kdo je klecnpot ohlajeni, ga na tenko narežte, te je bojši. Pa bog žegnaj!

Samo Žerjav

»Kožuhaje«

Sodobna kmetijska mehanizacija je pripeljala v zadnjih desetletjih nekatera tradicionalna kmečka opravila na rob izumrtja. Eno izmed takšnih je gotovo ročno trganje in pospravljanje koruze, ki ga v zadnjem času poskušajo ponekod znova oživeti. Z namenom obuditi ta lep običaj, se je Aktiv kmečkih žena iz Središča ob Dravi, ki deluje pod okriljem Društva kmečkih žena Ormož, odločil, da trganje in »kožuha-je« koruze uprizori na kmetiji Verhovčak (Žerjav) na Grabah, in sicer na čimbolj avtohton način.

Ducat članic se je v toplem oktobrskem popoldnevu zbral na njivi v bližnjem Središču, kjer so v nekaj par urah napolnili »kripo«, ki jo je stari »štajer« odpeljal proti Grabam. Čez par dni (razmik med trganjem in ličkanjem je nastal zaradi bojazni pred slabim vremenom) se je v skednju pri Verhovčaku zbralo okrog 50 ljudi: starejši so želeli obuditi spomin na nekdanje mlade dni, mlajši ugotoviti, za kaj sploh gre, vsi skupaj pa preživeti zanimiv popoldan. Delo je bilo hitro končano, zličkana koruza s »korpami« spravljena v »korožjok«, »korpec« spleteni. Pelo se je in pogovarjalo o lepih starih časih na kmetijah, medtem ko so članice društva poskrbele, da nihče v poznih večernih urah ni odšel domov lačen ali žejen.

O tem, da se dogodek naslednje leto ne bi ponovil in tudi nadgradil ter s tem postal tradicionalen, po besedah organizatorja, ni nobene bojazni.

Marjana Janežič, upravni odbor Šolskega sklada

Pred novo pridobitvijo šolskega sklada

V viziji Osnovne šole Središče ob Dravi je zapisano: »Naša šola bo velika družina, ki vzgaja demokratično in uči življenjsko, kjer so doma ljubezen, spoštovanje, strpnost, strokovnost in ustvarjalnost.«

Za poslanstvo šole pa med drugim: »...ustvariti vzpodbudno okolje za učenje in razvoj. Trudili se bomo za prijazno šolo z dobrimi medsebojnimi odnosi in prijetnim počutjem v drugem domu.«

To poslanstvo in vizijo lahko pomagamo uresničevati mi vsi: zaposleni v šoli, učenci in starši.

V ta namen smo leta 2001 ustanovili Šolski sklad, katerega glavna dejavnost je pridobivanje sredstev, ki jih prispevajo starši, občani, z donacijami in drugimi viri.

Namen sklada je financiranje dejavnosti, ki niso zajete v obveznem izobraževalnem programu, oziroma se ne financirajo iz javnih sredstev, gre za nakup nadstandardne opreme, za zviševanje standarda pouka in drugo.

Za kaj smo porabili do sedaj pridobljena sredstva?

- Nabavili smo računalniške programe za poklicno usmerjanje, nakupili mikroskope, enciklopedije in slovarje, športne drese, majice

za pevski zbor, nakupili smo smučarsko opremo, panoje po hodnikih, grafično stiskalnico, uredili notranji družabni kotiček. Največja investicija doslej pa je postavitve zunanjih igral.

V letih 2008-2009 si zaradi obnove šolske zgradbe nismo zastavili kakšnega večjega projekta. Pa vendar naj povemo:

- sofinancirali smo nabavo fotokopirnega stroja,
- učilnico tujega jezika smo opremili s slušalkami,
- nabavili smo kvalitetnejši radio za učenje plesa pri športni vzgoji in za plesne vaje,
- učencem prve triade v podaljšanem bivanju smo kupili razne družabne igre.

Sedaj, ko imamo čudovito obnovljeno in opremljeno šolo, smo vseeno našli kotiček, ki bi ga lahko s pridobljenimi sredstvi staršev, donatorjev... dodatno opremili, da bi naši otroci imeli še več možnosti za pestrejšo in prijetnejše bivanje v šoli. Njim, in ostalim uporabnikom bi radi postavili v telovadnici novo plezalno steno.

Ta bi bila kotne izvedbe 10 m x 3,5 m, s previsom in nagibom ter z 200 oprijemki. Izvajalec Vertical iz Ptuja, ki je opremil že mnogo osnovnih šol v Sloveniji, nam je pripravil najbolj prepričljivo ponudbo - tako po strokovni kot cenovni plati. Cena plezalne stene je 9000 €.

Za doseg cilja pa nam je zmanjkalo nekaj sredstev. Zato se obračamo na vas, da pomagate po svojih močeh. Finančna sredstva bomo pridobili tudi s prošnjami pri raznih donatorjih. Med te donatorje pa se lahko zapišete tudi vi. Lahko pa s prošnjo za donacije potrkate na prava vrata. Pogodbe o donaciji dobite v tajništvu šole. Finančne prispevke lahko nakažete na transakcijski račun: 01402-6000000066, s pripisom »za šolski sklad«.

Za vsakršno pomoč, denarno ali pomoč pri pridobivanju sredstev iz drugih virov, se vam že vnaprej zahvaljujemo.

Veselim se nove plezalne stene v telovadnici!

**Vsem občanom občine Središče ob Dravi
in
vsem ljubiteljem konj
voščimo**

**mirne in lepe božične praznike,
v letu 2010 pa veliko
sreče, zdravja in osebnega zadovoljstva.**

Konjeniško društvo Središče ob Dravi

Samo Žerjav

Nogometna jesen

V Sredici nogometaši že dolgo nismo nič napisali o našem središkem dvaintridesetletnem klubu.

Na Gradišču so bile minulo jesen sobote in nedelje spet nogometno obarvane. V sezono 2009/2010 so naši nogometaši vstopili s štirimi različnimi moštvi, ki vse tekmujejo v Medobčinski nogometni zvezi Ptuj. Članska ekipa je pod vodstvom starega mačka Danila Žerjava vseskozi igrala dobro, vendar se jim rezultatsko ni vedno izšlo, kot so načrtovali, zato so se pred zimskim premorom morali sprijazniti z 10. mestom (12 osvojenih točk) v 1. članski ligi. Manjši nogometni klubi po Sloveniji se že vrsto let srečujejo s pomanjkanjem zanimanja mladih za organizirano vadbo v klubih. Podobno je tudi v Središču. Zato sta se NK Središče in NK Ormož letos odločila za skupno nastopanje v kadetski (16 -18 let) in mladinski kategoriji (16 - 18let). Večji izbor mladih nogometašev je prinesel želen rezultat: kadeti pod imenom Središče-Ormož so po polovici sezone 2009/2010 na 3. mestu, mladinci Ormož-Središče pa na četrtem. Ekipa starejših dečkov (do 15 let), ki nastopa samostojno, ostaja največji kadrovski problem v klubu, fantov se zbere komajda za eno ekipo. Ampak ostanimo optimisti. Z večjo podporo staršev, vrstnikov in drugih se bo tudi njim odprlo. Niso najboljši, so pa naši.

Se vidimo spomladi na Gradišču!

Maruša Peterca, 8. razred

Moja ljubezen do konjev

Že kot majhna deklica sem zelo rada imela konje. Ko sem opazovala kakšnega jahača na konju, sem razmišljala, kako lepo bi bilo biti na njegovem mestu, vendar sem si mislila, da lahko o tem le sanjam. Lansko leto pa me je sosedica povabila s seboj na kosanjev piknik Konjeniškega društva Središče ob Dravi. Vsi, ki so prišli na piknik, so lahko jahali ob spremstvu lastnika konja. Tudi jaz sem z veseljem poskusila in po začetnem strahu kaj kmalu ugotovila, da mi gre iz minute v minuto boljše in da zelo uživam. Tam sem tudi zvedela, da bodo izvajali šolo jahanja. Takoj sem bila »za«, seveda pa je bilo treba povprašati starše. Na mojo srečo so privolili. Redno sem obiskovala šolo jahanja, ki jo vodi inštruktor jahanja Boštjan Kosec. Veselila sem se svojih uspehov in preživljanja prostega časa z mojimi ljubljenimi živalmi. Teoretični del izpita smo že opravili,

s praktičnim pa smo začeli letos jeseni. Inštruktor je napovedal, da je ena skupina jahačev že usposobljena za opravljanje izpita. Na moje veliko veselje, in tudi presenečenje, sem bila imenovana med njimi. Tako imam sedaj tudi na papirju, da sem usposobljeni »jahač 1«. Še bolj pa sem ponosna na to, da sva ga z Anjo Kelemina opravljali skupaj s »starima« in izkušenima jahačema, kot sta Mirko Šumak in Jura Dogša.

Tudi letos je Konjeniško društvo organiziralo kosanjev piknik na Grabah pri Dogševih. »Učenci« šole smo takrat prvič skupinsko opravili terensko jahanje. Po obilni malici smo pripravili konje za rekreativno jahanje v maneži. Obiskovalci, ki so prišli na piknik, so jahali konje in se sladkali s pečenimi kosanji. Druženje nam bo ostalo v prijetnem spominu. Morda še posebej zato, ker je bilo lepo vreme.

Na željo nekaterih učencev, ki bi se tudi radi naučili jahati, smo se v tednu otroka skupaj z razredničarko in učiteljico športne vzgoje odpravili jahat k Božu Borku na njegov »ranč«. Čas nam je hitro minil, saj smo vsi zelo uživali. Meni je bilo slovo od konjev lažje, saj sem vedela, da me popoldne čaka šola jahanja.

V prostem času velikokrat razmišljam o konjih in tako se včasih dogovorim, da grem vsaj toliko do njih, da jih malo počešem, očistim kopita in če je čas, še malo zajahat. Vse to pa zato, ker še nimam svojega konja, ki pa si ga zelo želim. Če ga bom dobila, se mi bodo uresničile dolgoletne sanje. Zaenkrat sem za rojstni dan dobila samo konjeniško opremo.

Devetošolci pri decemberskem ustvarjanju

Breda Munda, vzgojiteljica

Izdelovanje adventnih venčkov

Advent je čas, ki hodi nekako vstric z veselim decembrom. V tem času imamo v Vrtcu Navihanček pri Osnovni šoli Središče ob Dravi organiziranih še več skupnih srečanj otrok in staršev kot v ostalih mesecih.

Tako sta se skupina najstarejših otrok – MURENČKI - ter najmlajših – MLAJŠI NAVIHANČKI - z vzgojitelji odločili, da bomo povabili starše v vrtec na »adventno delavnico«.

Pripravili smo potreben material (od različnih storžev, orehov, koštanjev, želoda pa do zelenja, trsnih vejic, obročkov iz papirja, posušenih limon in pomaranč, svečk in še marsikaj).

Tako otroci kot tudi njihovi starši so pri delu pokazali izjemno navdušenje in zanimanje. Starši so s svojimi otroki sodelovali in jih usmerjali. Spretni otroški prstki so imeli polno dela in so pomagali izdelovati, da so nastali tako raznoliki venčki.

Domov pa so odhajali polni lepih vtisov z venčki v rokah, ki sedaj krasijo njihove domove.

V skupini MURENČKOV

V skupini MLAJŠIH NAVIHANČKOV

Katja Volgemut, vzgojiteljica

Srečanje z Miklavžem

Prišel je december in z njim prvi dobri mož. Naš vrtec je s parkljem in angelom obiskal Miklavž.

Vse štiri skupine smo se zbrale v igralnici Murenčkov, kjer smo poslušali zgodbico o dečku Štefanu, ki ga je obiskal Miklavž. Nenadoma pa je med pogovorom o zgodbi na vratih vrtca pozvonilo. In kdo je prišel? Miklavž seveda. Sprva je v igralnici zavladal nemir. Kmalu pa so se otroci v pogovoru z Miklavžem sprostili in so mu zapeli tudi par pesmic. Miklavž jim je razdelil darilca in šibe ter jim povedal, da jih bo naslednje leto spet obiskal, če le ne bodo preveč nagajivi. Otroci pa so mu obljubili, da bodo do takrat zelo, zelo pridni.

Miklavž s svojim spremstvom se je poslovil, zdaj pa z veseljem pričakujemo še ostala dva dobra moža.

Foto: Petra Antolin

Foto: Petra Antolin

DTV PARTIZAN SREDIŠČE OB DRAVI

VABI K REKREACIJI

V SEZONI 2009/2010

<u>DAN</u>	<u>URA</u>	<u>DEJAVNOST IN SKUPINA</u>
PONEDELJEK	17.00 - 18.00	SPLOŠNA VADBA ZA ZRELA LETA: ženske
	18.00 - 19.00	ŠPORTNE IGRE: 4.-7. razred OŠ (dečki, deklice)
	19.00 - 20.00	ODBOJKA: vsi
TOREK	17.00 - 18.00	PILATES: vsi
SREDA	17.00 - 18.30	SPLOŠNA VADBA ZA ZRELA LETA: moški in ženske
	18.30 - 19.30	AEROBIKA (odrasli in dekleta 8. in 9. razreda)
ČETRTEK	17.00 - 18.00	ŠPORTNE IGRE: dečki 6.-9. razred OŠ
	18.00 - 19.30	NAMIZNI TENIS: vsi
PETEK	17.00 - 18.00	MLAJŠI OTROCI (predšolski in osnovnošolski do 3. razreda)
SOBOTA	17.00 - 18.00	REKREACIJA: mladi
	18.00 - 19.00	KOŠARKA: vsi

Ob torkih v organiziramo v sodelovanju z Ormožani plesni tečaj;
 18.30 - 20.00 v Ormožu, trgovski center Holermus, nadaljevalni,
 20.00 - 21.30 v Ormožu, telovadnica pri OŠ Hardek, začetni.

Udeleženci rekreacije plačajo članarino v enkratnem znesku:

- otroci 5 EUR,
- študenti, upokoјenci, podporni člani: 10 EUR
- odrasli 15 EUR.

Z rekreacijo smo začeli že v **ponedeljek, 2. novembra 2009. Ne odlašajte! Pridite!**

Dodatne informacije: Lidija Lukman - 041 905 817, Katja Volgemut - 051 427 274.

JERUZALEM ORMOŽ SAT d.d.

Kerenčičev trg 8

PC Oljarna in mešalnica krmil

Kaj za prazničnimi vrati čaka nas,
ko razigrano bo letni prag prestopil čas?
Bo jutro s soncem obsijano,
bo z mehkim perjem nam poslano,
bodo novi časi zlati?
Zlati bodo, če sivino vsakdanjo sami pozlatimo
s poštenim delom in dobroto,
ji s smehom vdihnemo lepoto
in s prijateljstvom iskrenim
nežnost, srečo, mir, toplino.
Takah časov - zlatih časov -
v novem letu vam želimo!

Obenem se želimo zahvaliti vsem sodelujočim in nastopajočim, ki so nam kakor koli pomagali pri naši tradicionalni prireditvi
»Praznik buč in dnevu odprtih vrat Oljarne Središče«.

Kolektiv Oljarne in mešalnice krmil Središče ob Dravi

***Spoštovane
občanke in občani!***

*Želimo vam
blagoslovljene božične praznike
ter zdravo in uspehov polno
novo leto 2010.*

*Občinski odbor SDS
Središče ob Dravi*

*Čas, ko zvezda se utrne,
stare vse poti zagrne,
nove z upi tlakovane
vir so sreče nasmejane.*

*Čim več nasmejanih dni v letu 2010
vam želimo
člani svetniške skupine Liste za razvoj
občine Središče ob Dravi*

Frizerski studio **Moni**

- Žensko, moško in otroško striženje
- Barvanje las in pramenov
- Fen-frizure in svečane pričeske
- Trajne in vodne ondulacije
- Ličenje s kozmetiko CARLO BAY

Prodaja bio-ekološke kozmetike VILLA LODOLA

Monika Kocuvan s.p.

Šolska ul. 21, Središče ob Dravi
GSM: 041-880 174, Tel: 02/719 01 24

Frizerski Studio Moni ponuja kvalitetno lasno kozmetiko KEMON in bio-VILLA LODOLA ter kozmetiko za ličenje CARLO BAY.

**Bogat je tisti, ki je v srcu in duši zadovoljen.
Vse novo leto vam želim takšnega bogastva.**

Vsem strankam se zahvaljujem za zaupanje.

Delovni čas trgovine v decembru:

**od ponedeljka do petka od 8.00 do 17.00 ure
v soboto od 8.00 do 12.00 ure**

*Vse, kar je slabo, z novim letom naj zbledi!
Vse, kar je dobro, naj za vekomaj ostane!
Vse, kar je lepo, naj raste in cveti,
Naj v miru sreča nežno vas objame!*

PKS ŠTAMBERGER MARKO S.P.

KOLODVORSKA 10, 2277 SREDIŠČE OB DRAVI

TEL. 02 741 78 10 / 02 741 78 13

e-mail: info@stamberger.si, www.stamberger.si

VESEL BOŽIČ IN SREČNO NOVO LETO VAM ŽELI

ELEKTROSET

*Trgovina na drobno,
elektroinstalacije, servis*

Janežič Vekoslav s.p.

Grabe 20a
2277 Središče ob Dravi

E-mail : elektroset@volja.net
Telefon : (02) 719 13 48
Fax : (02) 719 13 48
GSM : (031) 564 002

Delovni čas:

Pon. - Pet. 9.00 - 16.00
Sob. 8.30 - 12.00

Prodajni program:

- elektromaterial, stikala
- žice, kabli
- električno ročno orodje
- svetilke, žarnice
- akustika
- bela tehnika
- mali gospodinjski aparati
- klimatske naprave
- kolesa
- računalniki in oprema

Program storitev:

- elektroinstalacije in meritve
- servis malih gospodinjskih aparatov
- servis bele tehnike
- montaža klimatskih naprav
- servis in previjanje elektromotorjev
- servis računalnikov in opreme

gorenje

SAMSUNG

Panasonic

CANDY

PHILIPS

SIEMENS

ZANUSSI

 BOSCH

*Novo leto,
to nove so poti...
Na njih pa vsako jutro naj
drobna sreča dan vam prebudi.*

*Naj mala zadovoljstva postanejo velika
in skrbi zamenja sreča tiha.*

Naj bo novo leto srečno, zdravo in prijazno.

Ob koncu leta se zahvaljujemo vsem strankam za izkazano zaupanje in veselimo se vašega obiska v prihajajočem letu 2010.

Kolektiv Agrotrg Ormož

					AVTOR: JOŽE BORKO	VOŠČILO NAŠE OBČINE 2.DEL	ZBIRKA ZAKONOV	KAJNOV BRAT	NEKDANJI SLOVENSKI BIATLONEC (BOŠTJAN)	SOSEDNI ČRKI	GRŠKA ČRKA	NERESNICA
					MAIHEN KIRURŠKI NOŽ							
					AMERIŠKA PEVKA FLACK							
					EDO (LJUBK.), JUNAK MROŽKOVE DRAME					ASTA ŽNIDARČIČ		
					ČLOVEK Z VISOKIM CELOM					LUKA V NEMČIJI		
SREDICA	KLIČNO ZRNO TROSOVK	VOŠČILO NAŠE OBČINE 1. DEL	SLOVENSKI REŽISER (JANEZ)		AM. IGRALEC WALLACH			VDOLBINA V OKNU				
			FIGURA PRI ČETVORKI					MATERIJA, SNOV				
NASLOV ZA NEKDANJE- GA FEVDAL- NEGA GOSPODA									NEMŠKI SKLADAT. (CASPAR)			
FRANCOSKI POLITIK (HENRI), IZ ČRK: PETINA							VREDNOST, VELJAVA					
							SOLMIZA- CIJSKI ZLOG					
GLAVNI ŠTEVNIK					NORV. PISATELJ DUUN					GRŠKA ČRKA		
					SLOV. IGRALEC RANER					HRV. IGRALKA (MARIJA)		
RENUJ			ZVEZNA DEŽELA V NEMČIJI									PRITOK RENA V ŠVICI, AARE
			SKRBNOST, VNEMA									
INDUSTRIJ. MESTO NA NIZOZEM- SKEM							PRAVO- SLAVNA SVETA PODOBA					
SOD, SODEC (NAREČNO)							POMLADAN- SKI ŽAFRAN					
MOSTIČEK							NEM. IGRALKA DAGOVER					
NEKDANJI ŠVEDSKI TENISAČ (BJÖRN)					IZRAELSKA LETALSKA DRUŽBA					ORANJE		
					GRİČ V JERUZA- LEMU					PREDSED- NIK ZDA (BARACK)		
VRSTA ŽITA			ESTONCI					LUČAJ PRI KEGLJANJU				DELEŽ, OBROK (MNOŽINA)
			AM. IGRAL. GARR (IZ ČRK: RETI)									
ŽVEPLENA KISLINA								NEM. MUZI- KOLOG (ADOLF)				
								ORANŽADA				
SLOVENSKI ČELIST ŠEDLBAUER						KRIŽANKE BISTRJO UM	TRAVA DRUGE KOŠNJE					
MIRAN ALIŠIČ							KOSTA HAKMAN					
STARO- GRŠKI KIPAR						SOL KROMOVE KISLINE						
ANTIČNO IME ITALIJAN. REKE ANIENE					TEŽJE BESEDE: ČEDO, ABER, ANIO	GLAVNO MESTO ZIMBAB- VEJA						

Rešitev križanke – Tri gesla iz osenčenih polj prepišite na dopisnico in jo pošljite do 20. januarja 2010 na naslov: Uredniški odbor, Občina Središče ob Dravi, Trg talcev 4, 2277 Središče ob Dravi. Srečni izžrebanec prejme nagrado – bon v vrednosti 30 € za nakup izdelkov iz pustnega programa.

SREDICA je glasilo Občine Središče ob Dravi. Člani uredništva: Zdenka Dogša – glavna urednica, Samo Kočevar – tehnični urednik, Stanko Zebec, Anita Kosec, Zlatka Marčec in Jasna Munda. Lektoriranje: Majda Tkalec. Grafični prelom: Boris Prelog. Tisk: Ptujška tiskarna d.o.o. Ptuj. Naslov: Uredniški odbor, Občina Središče ob Dravi, Trg talcev 4, 2277 Središče ob Dravi ali v elektronski obliki na urednistvo@sredisce-ob-dravi.si. Fotografija na naslovnici: Zdenka Dogša. ISSN 1855-7511